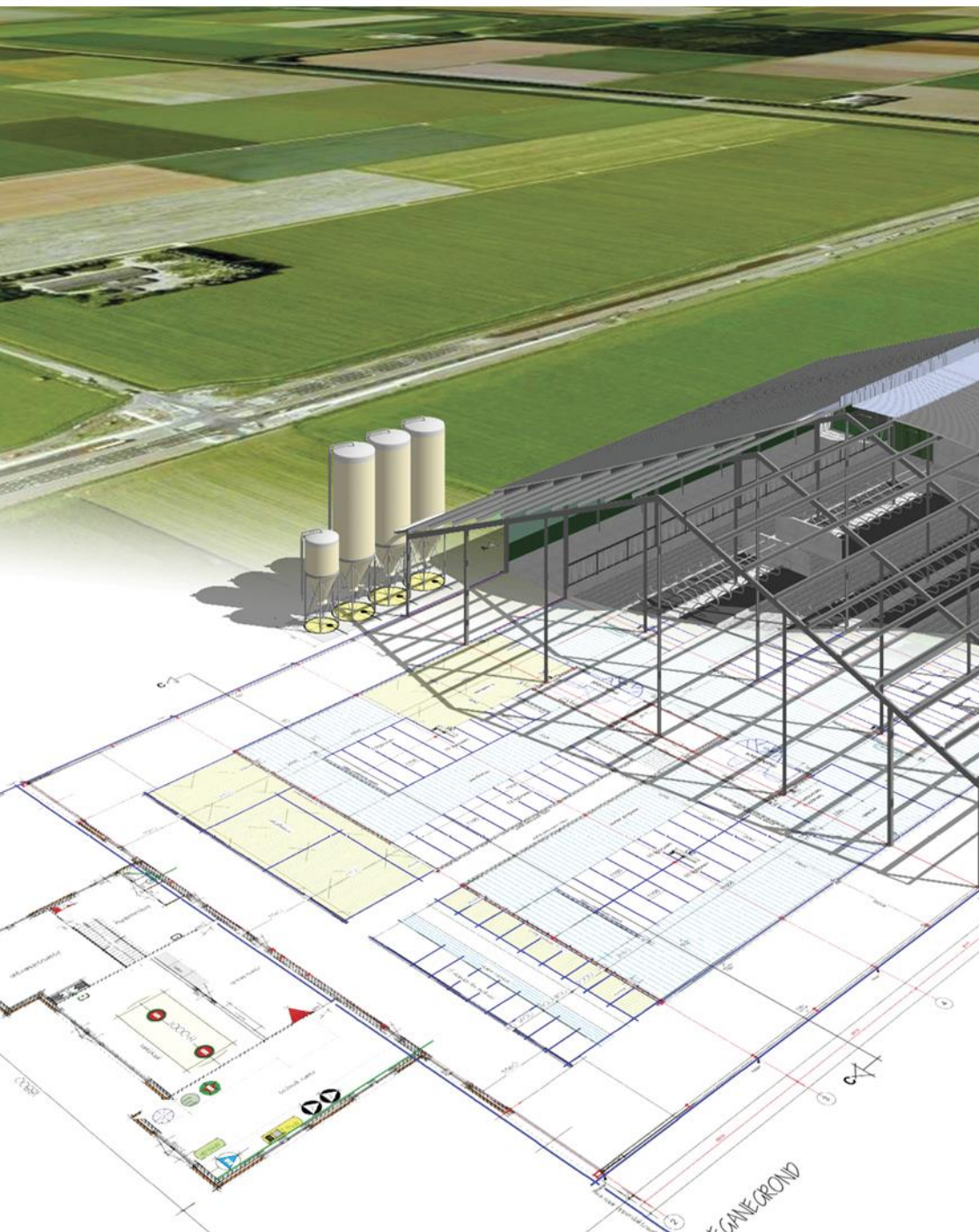


Lutteresweg 9a/9b
Lutten

Wijziging
Bestemmingsplan
Buitengebied
Hardenberg





Wijziging Bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Lutteresweg 9a/9b, Lutten

locatie
Lutteresweg 9a/9b
7775 PM Lutten

Agra-Matic B.V.
M. de Jong
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 28 februari 2022
Status: Vastgesteld

INHOUD

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Ligging plangebied.....	1
1.3	Vigerend bestemmingsplan	3
1.4	Leeswijzer	5
2	Planbeschrijving	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Gewenste situatie	7
2.3	Landschappelijke inpassing.....	8
3	Beleidskader	12
3.1	Rijksbeleid.....	12
3.1.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI).....	12
3.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	13
3.1.3	Ladder duurzame verstedelijking.....	13
3.2	Provinciaal beleid.....	14
3.2.1	Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2021	14
3.2.2	Tussentijdse Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2020/2021	15
3.2.3	Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel	15
3.3	Gemeentelijk beleid	25
3.3.1	Omgevingsvisie Landstad Hardenberg.....	25
3.3.2	Visienota Buitengebied Gemeente Hardenberg 2006.....	27
3.3.3	LIK (Landschap Identiteit Kaart) en Ontwikkelingsvisie	29
4	Omgevingsaspecten	31
4.1	Milieu.....	31
4.1.1	Bedrijven en milieuzonering	31
4.2	Geurhinder	32
4.3	Luchtkwaliteit	33
4.4	Geluid.....	34
4.5	Verkeer en parkeren	34
4.6	Bodemkwaliteit.....	35
4.7	Kabels en leidingen	35
4.8	Externe veiligheid	35

4.9	Wet Natuurbescherming	38
4.9.1	Gebiedsbescherming	38
4.9.2	Soortenbescherming	40
4.10	Nationaal Natuur Netwerk.....	42
4.11	Wav-gebieden.....	43
4.12	Archeologie en cultuurhistorie	44
4.13	Waterparagraaf.....	46
4.13.1	Waterbeleid.....	47
4.13.2	Watersysteem	48
4.13.3	Afvalwaterketen	48
4.13.4	Wateraspecten plangebied.....	48
4.14	Dier- en volksgezondheid	49
4.15	MER-beoordelingsnotitie	49
5	Uitvoerbaarheid.....	51
5.1	Economische uitvoerbaarheid	51
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
6	Juridische planbeschrijving	52
6.1	Inleiding.....	52
6.2	Opzet van de regels.....	52
6.2.1	Algemeen.....	52
6.2.2	Inleidende regels.....	52
6.2.3	Bestemmingsregels.....	53
6.2.4	Algemene regels	53
6.2.5	Overgangs- en slotregels	53
6.3	Verantwoording van de regels	53
6.3.1	Bestemmingen	53
	Bijlagen.....	55
Bijlage 1	Diertabel.....	1
Bijlage 2	Situatietekening	1
Bijlage 3	Ruimtelijk kwaliteitsplan.....	2
Bijlage 4	Geurberekening	3
Bijlage 5	Fijnstof	4

Bijlage 6	Stikstofonderzoek	5
Bijlage 7	Natuur	6
Bijlage 8	Watertoets.....	7
Bijlage 9	Mer-beoordelingsbesluit	8

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Aan De Lutteresweg 9a/9b te Lutten exploiteren initiatiefnemers een geitenhouderij. Op het bedrijf zijn, naast de dubbele bedrijfswoning met bijgebouwen, een jongveestal en een werktuigenberging, drie stallen aanwezig voor het houden van geiten. Conform de vigerende omgevingsvergunning milieu mogen binnen de inrichting 975 melkgeiten, 650 opfokgeiten en 10 stuks jongvee worden gehouden.

Op dit moment wordt een deel van de geiten in stal C gehouden. Deze stal is niet meer geschikt voor de huisvesting van dieren, omdat niet voldaan kan worden aan dierenwelzijnseisen en duurzaamheidseisen. Initiatiefnemers zijn voornemens om stal C aan te passen tot een melkstal met een grotere capaciteit en een grote wachtruimte. Hierdoor kunnen alle melkgeiten in één keer gemolken worden, wat leidt tot een arbeidsbesparing.

Daarnaast wensen initiatiefnemers duurzamer te gaan produceren, door de geiten op het bedrijf meer leefruimte te geven; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Daartoe willen initiatiefnemers – in het kader van dierenwelzijn – de bestaande geitenstal D verlengen. Dit heeft tevens tot gevolg dat alle melkgeiten in dezelfde stal gehouden kunnen worden, wat eveneens wenselijk is in het kader van de arbeidsintensiteit.

Bijgevoegde situatietekening (zie bijlage 2) geeft de gewenste situatie weer. De omschreven ontwikkelingen leiden niet tot een toename van het totale aantal geiten. Er wordt rekening gehouden met het aanwezige bebouwingspatroon en de landschappelijke kenmerken. Hierdoor blijft de ruimtelijke impact beperkt.

De beoogde ontwikkelingen zijn niet geheel mogelijk binnen het huidige bouwvlak, vanwege de reeds aanwezige bebouwing en de gewenste bedrijfsopzet. Om medewerking te kunnen verlenen aan het voornemen van initiatiefnemers is een vergroting van het bouwvlak noodzakelijk. Bovendien komen in dit geval ook de bedrijfswoningen en de bouwwerken A en B, die op dit moment deels buiten het huidige bouwvlak zijn gelegen, weer binnen het nieuwe bouwvlak te liggen. Het vigerende bestemmingsplan bevat een wijzigingsbevoegdheid die deze ontwikkeling mogelijk maakt. Het onderhavige wijzigingsplan is het planologisch-juridisch kader voor de realisatie van de bedrijfsbebouwing en -activiteiten.

1.2 LIGGING PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen ter plaatse van het agrarische bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b in Lutten, in het buitengebied van de gemeente Hardenberg, in de provincie Overijssel. Het bedrijf ligt op circa 2.250 meter ten (noord)oosten van de bebouwde kom van Lutten en Slagharen.

Lutten is van oorsprong (omstreeks 1850) een veenkolonie. Lang voordien vestigden zich een aantal boeren op een zandrug tussen de moerassen. Het land werd in kavels (lotten) tussen hen verdeeld. Deze liggen in de huidige buurtschap Oud-Lutten, iets ten noordoosten van het huidige dorp, waar het plangebied is gelegen.

Na de aanleg van de Dedemsvaart en het afgraven van de veenlaag werd de grond geschikt gemaakt voor kleinschalige landbouw. Langs het kanaal en de veenwijken werden boerderijtjes en woningen gebouwd. De boeren hadden veelal een gemengd bedrijf, dat wil zeggen met akker- en weidegrond. Een aantal boeren uit Groningen kocht wat grotere stukken grond. Omdat zij veel aardappelen teelden, werd in Lutten een aardappelmeelfabriek gesticht, 'De Baanbreker'. Langzamerhand vestigden zich middenstanders in het dorp en werden kerken en scholen gebouwd. Aanvankelijk werd de nog schaarse bebouwing – ook in officiële documenten – vaak aangeduid als Dedemsvaart (gemeente Ambt Hardenberg), dit ter onderscheiding van het gelijknamige dorp in de gemeente Avereest. Later kwam de naam Lutten aan de Dedemsvaart in zwang. Het dorp telt ruim 2.000 inwoners.

Het plangebied is kadastraal bekend als gemeente Hardenberg, sectie P, nummers 295, 343, 455 en 456. Het is in eigendom van initiatiefnemers. De luchtfoto (zie onderstaande figuur 1.1) toont de ligging van het plangebied in het buitengebied van Lutten – rood omcirkeld. Rondom het geitenbedrijf liggen vooral agrarische gronden en enkele (niet-)agrarische bedrijven en burgerwoningen. De dichtstbijzijnde burgerwoning, De Lutteresweg 7c/7d, is op een afstand van circa 45 meter van het plangebied gelegen (afstand woning tot onderhavig bouwvlak).

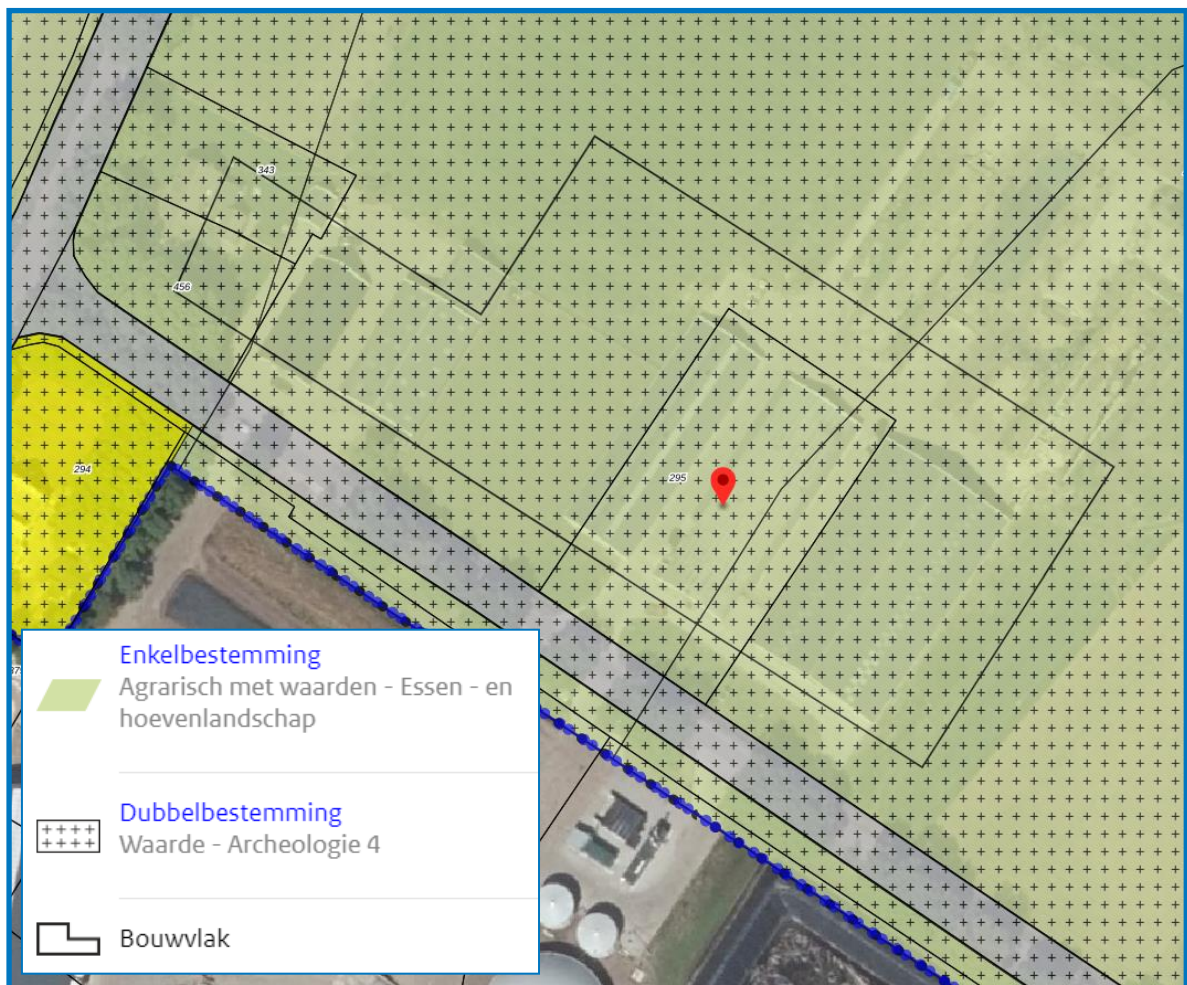


Figuur 1-1 Luchtfoto omgeving plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Het vigerende bestemmingsplan ter plaatse van het plangebied betreft het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg”, welke op 2 december 2014 door de raad van de gemeente Hardenberg is vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan is door enkele personen beroep ingesteld bij de Raad van State. Op 13 mei 2015 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in deze beroepszaken. Als gevolg van deze uitspraak was een aanpassing van de planregels noodzakelijk. Verder zijn er enkele tekortkomingen in de regels geconstateerd, die moesten worden hersteld. Het betreft kleine correcties, waarbij geen sprake is van het (opnieuw) leggen of veranderen van bestemmingen. Daartoe is op 26 september 2016 het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, herziening regels” vastgesteld.

Conform het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg” is het plangebied voorzien van de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Essen- en hoevenlandschap’. Ter plaatse van de woningen en de bedrijfsgebouwen is een bouwvlak gelegen met een oppervlakte van circa 0,94 hectare. Tevens is sprake van een archeologische dubbelbestemming (‘Waarde – Archeologie 4’ / ‘Waarde – Archeologie 5’). Onderstaande figuur 1.2 betreft een uitsnede van de verbeelding.



Figuur 1.2 Uitsnede verbeelding vigerend bestemmingsplan (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

De voor 'Agrarisch met waarden – Essen- en hoevenlandschap' aangewezen gronden zijn onder bestemd voor:

- ▶ de uitoefening van één agrarisch bedrijf, uitgezonderd glastuinbouw, met dien verstande dat per bouwvlak slechts één agrarisch bedrijf is toegestaan;
- ▶ de instandhouding van de sterke gebiedskenmerken van het essen- en hoevenlandschap.

In de regels is onder andere bepaald dat bedrijfsgebouwen binnen het bouwvlak moeten worden opgericht. De goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen bedragen maximaal 4 respectievelijk 10 meter. Kuilvoerplaten, sleufsilos en mestplaten mogen buiten het bouwvlak worden gebouwd, maar wel binnen een afstand van 75 meter van het bouwvlak en minimaal 1 meter achter de voorgevelrooilijn. Deze bouwwerken hebben een maximale bouwhoogte van 1,5 meter.

De bestaande stal C wordt aangepast tot een melkstal met een grotere capaciteit en een grote wachtruimte. Deze stal is niet meer geschikt voor het houden van geiten, omdat niet voldaan kan worden aan dierenwelzijnseisen en duurzaamheidseisen. Tevens wordt de bestaande geitenstal D in noordoostelijke richting uitgebreid, deels buiten het huidige bouwvlak. Op dit moment is deze grond hoofdzakelijk in gebruik voor de opslag van voer.

Om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, is een vergroting van het bouwvlak tot circa 1,16 hectare noodzakelijk. Ook de bedrijfswoningen en de bouwwerken A en B, die op dit moment deels buiten het huidige bouwvlak zijn gelegen, komen binnen het nieuwe bouwvlak te liggen.

In artikel 6.6.2 van het vigerende bestemmingsplan is weergegeven dat burgemeester en wethouders het bouwvlak van agrarische bedrijven kunnen vergroten, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a) per geval dient de noodzaak voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering te zijn aangetoond;
- b) de vergroting van het bouwvlak mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en/of van de functie van aangrenzende bestemmingen;
- c) de oppervlakte van een bouwvlak mag door het wijzigen tot een maximale oppervlakte van 1,5 ha worden vergroot;
- d) het wijzigen dient zo te geschieden dat de inpassing van het erf in het landschap op zorgvuldige wijze plaatsvindt, aan de hand van een ruimtelijke kwaliteitsplan;
- e) voor zover de nieuwe activiteiten zijn gelegen in een intrekgebied, mag er geen verslechtering optreden van de grondwaterkwaliteit en mag er geen vergroting van het risico op verontreiniging van het grondwater plaatsvinden;
- f) de vergroting van het bouwvlak moet vanuit milieuoogpunt toelaatbaar zijn;
- g) de belangen van de waterveiligheid van de regionale waterkeringen die zijn aangegeven op de kaart regionale waterkeringen, zoals genoemd in artikel 4.2.1 van de Omgevingsverordening Overijssel, zijn primair ten opzichte van het belang van het vergroten van het bouwvlak;
- h) ter plaatse van de vergroting van het bouwvlak, dient de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – voorwaarden wijzigingsplan' opgenomen te worden op de verbeelding;
- i) in voorkomend geval artikel 57.1 en 57.2 (afstanden tot water en wegen).

Voorliggend wijzigingsplan geeft uitvoering aan deze wijzigingsbevoegdheid. De oppervlakte van het bouwvlak wordt vergroot van circa 0,94 hectare naar circa 1,16 hectare. Hiermee wordt voldaan aan lid c. De noodzaak voor de uitbreiding wordt nader toegelicht in hoofdstuk 2. In dit hoofdstuk komt eveneens de landschappelijke inpassing aan de orde. In hoofdstuk 4 wordt gemotiveerd dat door de vergroting van het bouwvlak aan De Lutteresweg 9a/9b de aanwezige waarden en het woon- en leefmilieu niet onevenredig worden aangetast. Er is nader onderzoek uitgevoerd op het gebied van bijvoorbeeld geur, fijn stof, ammoniak en water. Het plangebied is niet gelegen in een zogenaamd intrekgebied en evenmin in de nabijheid van regionale waterkeringen. Lid e en g zijn daarmee niet van toepassing. Ter plaatse van de vergroting van het bouwvlak zal de op de verbeelding de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – voorwaarden wijzigingsplan' opgenomen worden.

De Lutteresweg en De Kuilenweg zijn voorzien van de enkelbestemming 'Verkeer – 2'. In artikel 57.2 van het vigerende bestemmingsplan is opgenomen dat geen gebouwen mogen worden opgericht binnen 10 meter van de weg, loodrecht gemeten uit de as van de weg. Aan deze voorwaarde (artikel 6.6.2. lid i) wordt voldaan, aangezien de grens van het bouwvlak op minimaal 15 meter afstand van de as van deze wegen is gelegen.

Een laatste belangrijke voorwaarde, die van toepassing is voor het vergroten van het bouwvlak, betreft artikel 6.2.3 lid i. In dit artikel is opgenomen dat het vergroten van het oppervlakte van stikstofemitterende bouwwerken is toegestaan, indien er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie. In bijlage 1 'Diertabel' is de diertabel opgenomen. Hieruit blijkt dat de gewenste ontwikkelingen niet leiden tot een toename van de stikstofemissie. Dit blijkt eveneens uit de bijgevoegde Aeries-berekening (zie bijlage 6).

1.4 LEESWIJZER

Deze toelichting omvat naast dit hoofdstuk, zes andere hoofdstukken. Hoofdstuk twee geeft een beschrijving van de huidige en de gewenste situatie. In hoofdstuk drie komt het relevante beleid aan bod. Hoofdstuk vier geeft een beschrijving van de relevante ruimtelijke en milieuaspecten. In hoofdstuk vijf wordt de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid beschreven. Afsluitend komt in hoofdstuk zes de juridische planomschrijving aan de orde.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Initiatiefnemers exploiteren een geitenhouderij aan De Lutteresweg 9a/9b te Lutten. Op het bedrijf zijn, naast de dubbele bedrijfswoning met bijgebouwen en de voormalige boerderij, vier stallen (stal B, C, D en E) aanwezig voor het houden van dieren. Conform de vergunning mogen in deze stallen 975 melkgeiten, 650 opfokgeiten en 10 stuks jongvee worden gehouden:

- ▶ Stal B, oppervlakte circa 16,5 x 24,8 m², met een aanbouw van circa 9,2 x 10,8 m²: 10 stuks jongvee tot 2 jaar (Rav-categorie A 3.100), traditionele huisvesting.
- ▶ Stal C, oppervlakte circa 13,9 x 45,5 m²: 375 geiten > 1 jaar (Rav-categorie C 1.100) en 250 opfokgeiten t/m 60 dagen (Rav-categorie C 3.100), traditionele huisvesting.
- ▶ Stal D, oppervlakte circa 26,3 x 46,0 m²: 600 geiten > 1 jaar (Rav-categorie C 1.100), traditionele huisvesting.
- ▶ Stal E, oppervlakte circa 12,8 x 45,3 m²: 400 opfokgeiten van 61 dagen t/m 1 jaar (Rav-categorie C 2.100), traditionele huisvesting.

Het bedrijf heeft circa 29 hectare grond in gebruik. Deze grond wordt voornamelijk gebruikt voor de teelt van ruwvoer. Het bedrijf wordt ontsloten aan de zuidwestzijde. Aan deze zijde liggen twee verharde inritten, die de bestaande geitenstallen ontsluiten op De Kuilenweg. Tevens is er nog één brede, verharde inrit vanaf De Kuilenweg aanwezig, ter plaatse van de bedrijfswoningen en stal B. Op deze wijze ontstaat een veiligere situatie rondom de bedrijfswoningen. Figuur 2.1 op de volgende pagina geeft een beeld van de huidige situatie.

De initiatiefnemers streven een toekomstgericht en levensvatbaar bedrijf na, waar dierenwelzijn hoog in het vaandel staat. Hiervoor moeten bedrijfseconomische keuzes worden gemaakt. Uitgangspunt is dat er een toekomstbestendig bedrijf dient te ontstaan, waar zowel op maatschappelijk verantwoorde als op bedrijfseconomisch rendabele wijze dieren gehouden kunnen worden om te voorzien in een veilige productie van humane voeding.



Figuur 2.2-1 Luchtfoto van de huidige situatie

2.2 GEWENSTE SITUATIE

Om een toekomstbestendig en levensvatbaar bedrijf te behouden, is het voor initiatiefnemer noodzakelijk om het bedrijf aan te passen. De huidige bedrijfsopzet en -indeling zijn logistiek gezien niet ideaal. Doordat de melkgeiten in verschillende stallen gehuisvest zijn, zijn de dagelijkse werkzaamheden (zoals voeren en melken) erg arbeidsintensief. Bovendien is de huidige melkstal te klein en voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen, waardoor de ondernemer dagelijks 2 uur extra tijd kwijt is met het melken. Om de concurrentiepositie te behouden en te verbeteren is het noodzakelijk om de arbeidsintensiteit – en dus ook de kostprijs – te drukken, waardoor in de toekomst voldoende inkomen kan worden gegenereerd. Bovendien wensen initiatiefnemers duurzamer te gaan produceren, door de geiten op het bedrijf meer leefruimte te geven; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling.

Om die hiervoor genoemde redenen zijn initiatiefnemers voornemens een nieuwe melkstal met een grotere capaciteit te realiseren. Gebouw C betreft een oud gebouw. Het is niet meer geschikt voor het houden van geiten, omdat niet voldaan kan worden aan dierenwelzijnseisen en duurzaamheidseisen. Initiatiefnemers wensen gebouw C te verbouwen en aan te passen tot een melkstal met een grote wachtruimte. Aan de voorzijde komt een nieuwe carrouselmelkstal; het overige deel van het gebouw wordt wachtruimte. Op deze wijze ontstaat er een grote wachtruimte, waar alle melkgeiten kunnen wachten. Doordat de ondernemer tussendoor geen nieuwe dieren naar de wachtruimte hoeft te halen, kunnen alle dieren zonder onderbreking gemolken worden. Hierdoor is de ondernemer 2 uur minder tijd kwijt met het melken van de geiten. Die tijd kan vervolgens weer besteed worden aan de verzorging van de dieren.

Tevens zijn initiatiefnemers voornemens om stal D te verlengen in noordoostelijke richting. De uitbreiding wordt circa 26,3 meter breed (gelijk aan de bestaande stal) en circa 50 meter lang. Hierdoor kunnen alle melkgeiten op het bedrijf in één stal gehouden worden. Het gevolg is dat er minder tijd kwijt is met het voeren en verplaatsen van de dieren. Bovendien krijgen alle melkgeiten circa 0,5 m² meer ruimte, wat een gewenste ontwikkeling is in het kader van dierenwelzijn. Initiatiefnemers vinden een duurzame productie van geitenmelk belangrijk, met oog voor natuurlijk gedrag, een goede gezondheid met nadruk op ziektepreventie en de juiste voeding.

In de nieuwe situatie worden in stal D 1.028 melkgeiten gehouden. De geitenstal voldoet aan de eisen uit de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV), wat betekent dat diverse bovenwettelijke maatregelen zijn getroffen. De MDV bevordert duurzame innovaties in de veehouderij. Stallen die voldoen aan de criteria van de MDV tonen betrouwbaar aan dat zij voldoen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van overheidsregelingen. Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in concrete criteria op het gebied van ammoniak, dierenwelzijn, diergezondheid en energie. De stal wordt op een dusdanige wijze ingericht dat de dieren zich op een zo natuurlijk mogelijke manier kunnen gedragen.

Het voorste gedeelte van stal D, waar de huidige melkstal is gesitueerd, wordt ingericht voor 318 opfokgeiten. Gebouw E blijft in gebruik voor het opfokken van geiten (279 stuks). Een tekening van de gewenste opzet van het bedrijf is als bijlage 2 'situatietekening gewenste situatie' bij deze toelichting gevoegd.

Voorgaande betekent dat in de gewenste situatie 1.028 geiten > 1 jaar (Rav-categorie C 1.100), 225 opfokgeiten van 61 dagen t/m 1 jaar (Rav-categorie C 2.100) en 372 opfokgeiten t/m 60 dagen (Rav-categorie C 3.100) gehuisvest worden, met een totale ammoniakemissie van 2.207,6 kg NH₃. De diertabel is opgenomen als bijlage 1.

Het totale aantal geiten op het bedrijf blijft gelijk. Na de gewenste aanpassing van het bedrijf worden alle dieren gehuisvest in gebouwen die voldoen aan de huidige dierenwelzijnseisen en duurzaamheidseisen. De ontwikkelingen worden noodzakelijk geacht om de continuïteit van het bedrijf te waarborgen en een betere concurrentiepositie te verwerven. De doelstelling is om ter plaatse een duurzaam en levensvatbaar bedrijf te ontwikkelen. Met de nieuwe bedrijfsopzet kan in de toekomst op de markt een rol van betekenis gespeeld worden. Men is een serieuze partner voor toeleverend en afnemend bedrijfsleven. Dat biedt continuïteit. Door te investeren in dierenwelzijn kan het bedrijf voor de Nederlandse markt blijven produceren en zo invulling geven aan de maatschappelijke wensen op het gebied van duurzaam en gezond voedsel.

2.3 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De gemeente Hardenberg zet zich al lang in om ontwikkelingen in het buitengebied bij te laten dragen aan versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Het beleid beschrijft daarom voor elk landschapstype de belangrijkste gebiedskenmerken en ontwikkelingsrichtingen. De resultaten zijn vastgelegd in Landschap-Identiteit-Kaarten (LIK's). Deze vormen de natuurlijke onderlegger voor ontwikkelvisies voor verschillende deelgebieden. In dit geval ligt het plangebied in het LIK Slagharen – De Krim – (Oud) Lutten, in het essen(- en hoeven)landschap.

Dit essenlandschap bestaat uit een samenhangend systeem van essen, flanken, lager gelegen maten en fliergronden, – voormalige – heidevelden en kenmerkende bebouwing rond de es (esdorpen en verspreide erven). Het landschap is geordend vanuit de erven en de essen, de eeuwenoude akkercomplexen die op de hogere dekzandkoppen en flanken van stuwwallen werden aangelegd. Eeuwenlange bemesting – met heideplaggen en stalmest – heeft geleid tot een karakteristiek reliëf met soms hoge stijlranden. Onder en in de es heeft zich op deze wijze een waardevol archeologisch archief opgebouwd. De dorpen en erven lagen op de flanken van de es, op de overgang naar lager gelegen maten- en flierenlanden. Zo lagen ze droog en werden tegelijkertijd de werklijnen zo kort mogelijk gehouden. De zandpaden volgen steeds de lange ‘luie’ lijnen van het landschap. Zo ontstond vanuit de dorpen een organische spinragstructuur naar de omliggende gronden en de dorpen in de omgeving. Het landschapsbeeld is afwisselend en contrastrijk, volgend aan de organische patronen van het natuurlijke landschap. Typerend zijn de losse hoeven rond de es en de esdorpen met hun karakteristieke boerderijen en herkenbaar dorpsilhouet met vaak de kerktoren als markant element.

De ambitie is het behouden van de es als ruimtelijke eenheid en het versterken van de contrasten tussen de verschillende landschapsonderdelen: grote open maat van de essen, het mozaïek van de flank van de es, de open beekdalen en vroegere heidevelden. De samenhang hiertussen krijgt opnieuw vorm en inhoud door accentuering van de verschillende onderdelen en overgangen. De flank van de es biedt eventueel ruimte voor ontwikkelingen, mits de karakteristieke structuur van erven, beplantingen, routes en open ruimtes wordt versterkt.

Het plangebied maakt deel uit van de buurtschap ‘Lutten’. De omgeving is een kenmerkend essenlandschap op de overgang naar het open hoogveenontginningslandschap. Veelal staan de boerderijen met de gebouwen geclusterd langs de weg, waarbij de boerderij het hoofdgebouw op het erf is met daarachter de verschillende bijgebouwen. De oude wegbeplanting, relicten van houtwallen en enkele stroken bos maken ruimtelijke kamers. De organische route met de diversiteit aan richtingen van gebouwen maken het gebied aantrekkelijk door de verschillende doorkijkjes. Het hoogteverschil maakt het landschap hier bijzonder. De Lutteresweg volgt de hoogtelijnen in het landschap en is daarbij bepalend geweest voor de opbouw van het landschap. Met de schaalvergroting in de landbouw zijn veel landschapselementen verdwenen. Hoe moderner het bedrijf hoe minder beplanting op en rond de erven staan.

Het bedrijf aan de Lutteresweg 9a/9b is door de jaren heen uitgegroeid tot een moderne melkgeitenhouderij. De dubbele bedrijfswoning staat aan De Lutteresweg, ten noordenwesten van de oorspronkelijke boerderij. Het erf wordt ontsloten op De Kuilenweg. In de tweede helft van de 19^e eeuw is er op enige afstand van het erf een varkensstal (de huidige geitenstal E) gerealiseerd. Hier zijn door de jaren heen twee stallen (de huidige geitenstallen C en D) naast gebouwd. Opvallend is dat deze stallen vrij van het oorspronkelijke erf staan. Achter de stallen is ruimte voor voer- en mestopslag. Het erf is functioneel en doelmatig ingericht. Op en rondom het bedrijf staat nagenoeg geen beplanting. Enkel langs De Kuilenweg en De Lutteresweg staan zomereiken. Het erf presenteert zich niet als ruimtelijke eenheid in het landschap.

Het agrarische erf sluit niet volledig aan op de kenmerken van het essen- en hoevenlandschap. De bebouwing staat naakt in het landschap en kent ruimtelijk gezien geen relatie met het oorspronkelijke erf. De beoogde uitbreiding van de geitenstal is logisch en sluit aan op de behoefte dat erven zo compact mogelijk moeten zijn. De opbouw blijft daarmee hetzelfde. De stallen met de kop naar De Kuilenweg, met daarachter de mest- en voeropslag. In Oud-Lutten staan (van oorsprong) veel boerderijen met daarachter agrarische opstallen. Daarnaast staan er ook burgerwoningen. Deze bestaande bebouwing bestaat veelal uit een eenvoudige bouwvorm. De uitbreiding van stal D zal aansluiten op de verschijning van de bestaande stal. Hiermee vormt het een eenheid in het landschap.

De uitbreiding zal deels buiten het bestaande bouwvlak gesitueerd worden. Dit is geen probleem, mits het erf landschappelijk goed wordt ingepast. In onderstaande figuur 2.2 is de beoogde landschappelijke inpassing weergegeven. Het complete erfinrichtingsplan is als bijlage 3 'ruimtelijke kwaliteitsplan' bij deze toelichting gevoegd.



Figuur 2.2 Erfinrichtingsplan De Lutteresweg 9a/9b Lutten

Om aan te sluiten op de gebiedskenmerken is ervoor gekozen om aan de zuidzijde van het erf een struweel aan te planten. Het lange volume van stal D wordt hiermee verzacht. Het dak van de stal is geschikt voor zonnepanelen. Om die reden is het niet wenselijk om hoge bomen naast de stal te planten. Een hakhoutsingel is een passend element en kan eens per jaar voor 1/3 afgezet worden. Hierdoor ontstaat een dichte groene singel, maar wordt voorkomen dat er te veel schaduw op de zonnepanelen komt.

Om de stallen C, D en E aan te laten sluiten op de oorspronkelijke boerderij worden langs De Kuilenweg bomen aangeplant. Nabij de paardenbak zijn dit enkele ruwe berken en voor de stallen worden het zomereiken. Het is niet wenselijk om het gehele erf af te schermen middels een dichte houtsingel. Het voorerf mag gezien worden. Aan de westzijde van de voeropslagen komt een houtsingel. Hiermee wordt het zicht op deze minder fraaie kant van het erf afgeschermd.

3 BELEIDSKADER

3.1 RIJKSBELEID

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kan de Rijksoverheid inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- ▶ Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- ▶ Duurzaam economisch groeipotentieel;
- ▶ Sterke en gezonde steden en regio's;
- ▶ Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- ▶ Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies:
In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte.
- ▶ Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal:
Wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
- ▶ Afwentelen wordt voorkomen:
Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Het voorgenomen plan voorziet in het ontwikkelen van een toekomstbestendig landelijk gebied en past daarmee binnen de prioriteiten van de NOVI.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

In het Barro zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. De nationale belangen in het Barro betreffen:

- ▶ Rijksvaarwegen
- ▶ Project Mainportontwikkeling Rotterdam,
- ▶ Kustfundamenten,
- ▶ Grote rivieren,
- ▶ Waddenzee en waddengebied
- ▶ Defensie
- ▶ Hoofdwegen en landelijke spoorwegen
- ▶ Elektriciteitsvoorziening
- ▶ Buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen
- ▶ Natuurnetwerk Nederland
- ▶ Primaire waterkeringen buiten het kustfundament
- ▶ IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte)
- ▶ Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde
- ▶ Ruimtereservering parallelle Kaagbaan

De regels van bovengenoemde onderwerpen vormen geen belemmering voor dit wijzigingsplan.

3.1.3 Ladder duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd en is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' daaraan toegevoegd (nationaal belang 13). In artikel 3.1.6. lid 2 van het Bro is de zogenaamde ladder voor duurzame verstedelijking vastgelegd. Doel van deze ladder is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

De ladder duurzame verstedelijking is alleen van toepassing op projecten met een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt: "*Stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.*"

Onderhavige ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf. Dit valt – ook blijkens jurisprudentie – niet onder de noemer van een stedelijke ontwikkeling. De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' heeft daarom niet te worden doorlopen.

3.2 PROVINCIAAL BELEID

De Omgevingsvisie omschrijft de visie van de provincie Overijssel op de ruimte in deze provincie. Daarbij wordt vooral gekeken naar zaken als ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en vervoer, ondergrond en natuur. In de Omgevingsverordening staan de regels die bij deze plannen en ideeën gelden. Gemeenten gebruiken deze regels bij het maken van hun bestemmingsplannen. Om de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening te laten voldoen aan de eisen van de nieuwe Omgevingswet, heeft de provincie Overijssel een actualisatie gemaakt. Daarin is eerder vastgesteld beleid verwerkt. De actualisatieronde is dus 'beleidsarm'. In de Omgevingsvisie staan een beperkt aantal aanpassingen.

Op 1 februari 2022 zijn de 'Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2021' en de 'Tussentijdse actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2020/2021' in werking getreden. De op 15 december 2021 vastgestelde 'Omgevingsverordening Overijssel 2021' treedt in werking tegelijk met de Omgevingswet.

3.2.1 Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2021

De Omgevingsvisie is opgesteld met een doorkijk tot 2030. De hoofdambitie van de Omgevingsvisie is een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. De opgaven en kansen waar de provincie Overijssel voor staat, zijn vertaald in centrale beleidsambities voor negen beleidsthema's. Deze worden benaderd vanuit de – overkoepelende – rode draden duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit, waarvoor de provincie (thema overstijgende) kwaliteitsambities heeft geformuleerd.

Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- ▶ goed en plezierig wonen, nu en in de toekomst door een passend en flexibel aanbod van woonmilieus (typen woningen en woonomgeving) die voorzien in de vraag (kwantitatief en kwalitatief);
- ▶ versterken complementariteit van bruisende steden en vitaal platteland als ruimtelijke, cultureel, sociaal en economisch samenhangend geheel. Dit door behoud en versterking van leefbaarheid en diversiteit van het landelijk gebied, stedelijke netwerken versterken, behoud en versterken van cultureel erfgoed als drager van identiteit;
- ▶ veilig, gezond en schoon kunnen wonen, werken, recreëren en reizen door te zorgen voor waterveiligheid, externe veiligheid en verkeersveiligheid;
- ▶ investeren in een hoofdinfrastructuur voor wegverkeer, trein, fiets en waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan;
- ▶ beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur door multifunctioneel en complementair ruimtegebruik (zowel- boven als ondergronds), hergebruik en herbesteding en het concentreren van ontwikkelingen rond bestaande infrastructuurknooppunten;
- ▶ ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

De agro- en foodsector maakt een transitie door. De provincie Overijssel biedt ruimte voor deze sector om zijn concurrentiepositie te verbeteren en verbinden daaraan een aantal Overijsselse kwaliteitsvoorwaarden. Ondernemers kunnen ruimte voor ontwikkeling verdienen door te investeren in aanvullende kwaliteitsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit. Op deze manier wordt het gestimuleerd om innovatief te ondernemen en zo een proeftuin en etalage van vernieuwing te zijn. Gemeenten nemen de kwaliteitsvoorwaarden mee in hun ruimtelijk afwegingskader en vergunningverlening. Toepassing van de aanvullende kwaliteitsvoorwaarden is maatwerk en in evenwicht met de bedrijfsgroei.

Bedrijfsontwikkeling en nieuwvestiging van agrarische bedrijven is alleen mogelijk op bestaande agrarische locaties. Uitzonderingen zijn er als er in de omgeving geen geschikte locatie beschikbaar is, op de bestaande locatie geen ontwikkelruimte is, verplaatsing maatschappelijk noodzakelijk is en er een (milieu)kwaliteitswinst wordt geboekt. De nieuwe locatie moet optimaal bereikbaar zijn en bijdragen aan ketenoptimalisatie. Daarnaast moet bij nieuwvestiging een evenredige omvang aan agrarische bebouwing gesloopt en uit het omgevingsplan geschrapt worden. Ketenoptimalisatie biedt kansen om de transitie naar duurzaamheid te ondersteunen

3.2.2 Tussentijdse Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2020/2021

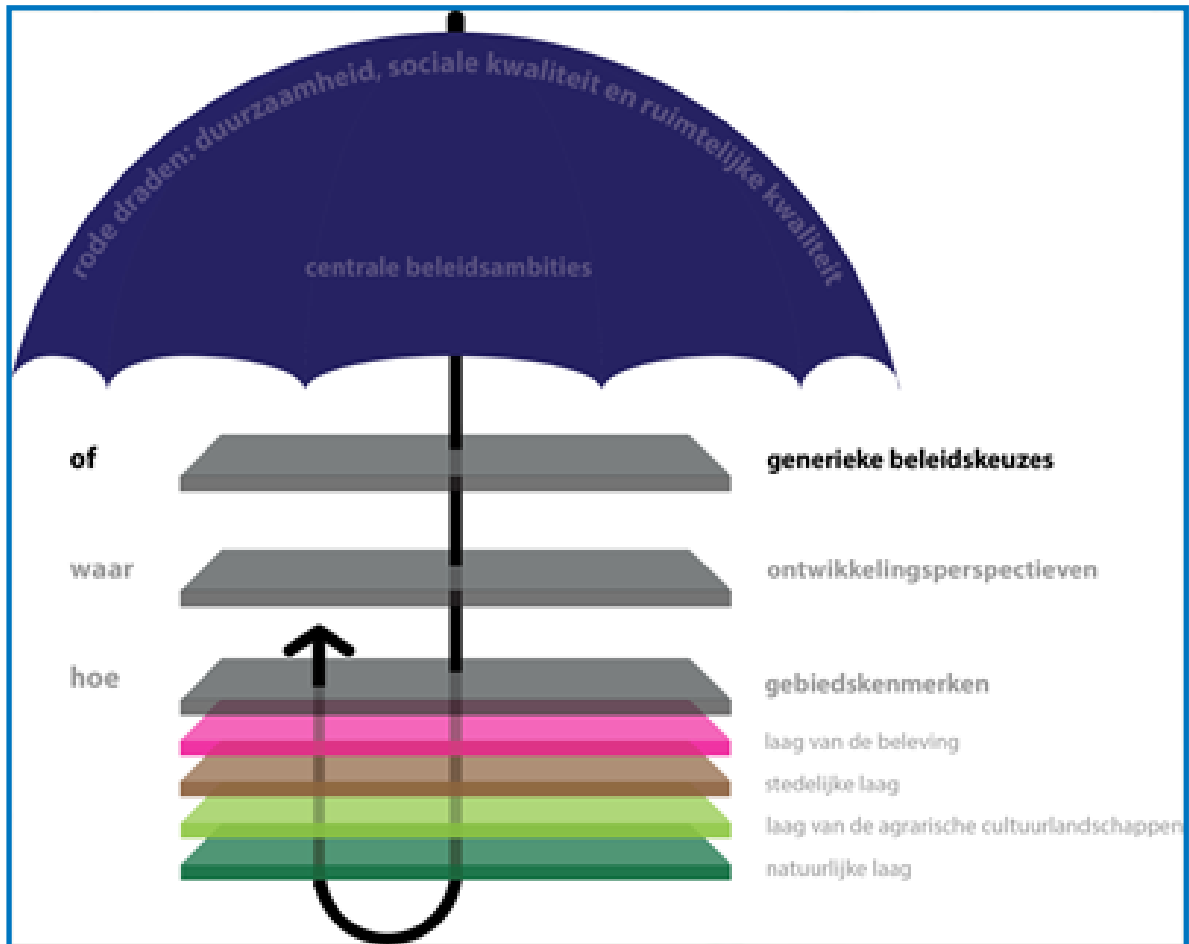
De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie Overijssel. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen, waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken, is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is. Er wordt nadrukkelijk gestuurd op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Uitgangspunt is dat verstedelijking en economische activiteiten gebundeld worden ten behoeve van een optimale benutting van bestaand bebouwd gebied.

3.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de ambities van de provincie, wordt het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel' gebruikt (zie onderstaande figuur 3.1). In dit uitvoeringsmodel zijn de volgende stappen centraal:

1. Of – generieke beleidskeuzes;
2. Waar – ontwikkelingsperspectieven;
3. Hoe – gebiedskenmerken.



Figuur 3.3-1 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel, bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Bij een initiatief voor bijvoorbeeld woningbouw, een nieuwe bedrijfslocatie, toeristisch-recreatieve voorzieningen, natuurontwikkeling, et cetera kan aan de hand van deze drie stappen worden bepaald of een initiatief binnen de geschetste visie voor Overijssel mogelijk is, waar het past en hoe het uitgevoerd kan worden.

De eerste stap, het bepalen van de of-vraag, lijkt in strijd met de wens zoveel mogelijk ruimte te willen geven aan nieuwe initiatieven. Met het faciliteren van initiatieven moet echter wel gekeken worden naar de (wettelijke) verantwoordelijkheden, zoals veiligheid of gezondheid. Het uitvoeringsmodel maakt helder wat kan en wat niet kan.

Om een goed evenwicht te vinden tussen het bieden van ruimte aan initiatieven en het waarborgen van publieke belangen, varieert de provinciale sturing: soms normstellend, maar meestal richtinggevend of inspirerend.

GENERIEKE BELEIDSKEUZES (OF)

Maatschappelijke opgaven zijn leidend in het handelen. Allereerst is het dan ook de vraag of er een maatschappelijke opgave is. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidskeuzes van EU, Rijk of provincie. Denk hierbij aan beleidskeuzes om basiskwaliteiten als schoon drinkwater en droge voeten te garanderen. Maar ook aan beleidskeuzes om overaanbod van bijvoorbeeld woningbouw- en kantorenlocaties – en daarmee grote financiële en maatschappelijke kosten – te voorkomen. In de omgevingsvisie zijn de provinciale beleidskeuzes hieromtrent vastgelegd.

De generieke beleidskeuzes zijn vaak normstellend. Dit betekent dat ze opgevolgd moeten worden: het zijn randvoorwaarden waarmee iedereen rekening moet houden vanwege zwaarwegende publieke belangen. De normstellende beleidskeuzes zijn vastgelegd in de omgevingsverordening.

Bij de afwegingen in deze eerste fase zijn met name de artikelen 2.1.3 (lid 2), 2.1.5 (leden 1, 2, 3 en 5) en 2.1.7 (leden 1 en 4) van belang. Deze artikelen uit de “Tussentijdse Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2020/2021” worden hierna beschreven en getoetst.

Artikel 2.1.3 Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik (lid 2)

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving voorzien uitsluitend in ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen, anders dan de uitleg van steden en dorpen, wanneer aannemelijk is gemaakt:

- ▶ dat (her)benutting van bestaande erven en/of bebouwing in de Groene Omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- ▶ dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

De in deze toelichting beschreven ontwikkeling voorziet in het vergroten van het agrarisch bouwvlak van een bestaand geitenbedrijf. Per saldo wordt het bouwvlak met circa 2.200 m² vergroot vanwege het verlengen van een bestaande stal. De uitbreiding is gewenst ten behoeve van een verbetering van de arbeidsintensiteit en dierenwelzijn. Met deze investering kan het bedrijf ook over een aantal jaren de concurrentie aan en zo op een duurzame wijze gezond voedsel produceren. De nieuwbouw kan, in verband met de bestaande bebouwing en een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, niet binnen het huidige bouwvlak worden gerealiseerd.

Zoals in hoofdstuk 2 reeds is aangegeven, wordt het agrarische bedrijfsperceel op verantwoorde wijze ingepast in het landschap en de omgeving. Dit draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Geconcludeerd wordt dat onderhavige ontwikkeling voldoet aan artikel 2.1.3 van de omgevingsverordening.

Artikel 2.1.5 Ruimtelijke kwaliteit (leden 1, 2, 3 en 5)

Lid 1

In de toelichting op bestemmingsplannen wordt onderbouwd dat de nieuwe ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken.

Lid 2

In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan het Uitvoeringsmodel (Of-, Waar- en Hoe-benadering) die in de Omgevingsvisie Overijssel is neergelegd.

Lid 3

In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt gemotiveerd dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief dat in de Omgevingsvisie Overijssel voor het gebied is neergelegd.

Lid 5

In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan de vier-lagenbenadering die onderdeel uitmaakt van het Uitvoeringsmodel en op welke wijze de Catalogus Gebiedskenmerken is gebruikt bij de ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling.

Zoals blijkt uit de beschrijving in hoofdstuk 2 wordt het agrarisch bedrijfsperceel landschappelijk ingepast, conform de ter plaatse geldende gebiedskenmerken. De beplantingskeuze en de locatie van de aanplant is mede gebaseerd op de geldende gebiedskenmerken. Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat onderhavige ontwikkeling in overeenstemming is met artikel 2.1.5, lid 1. Voor de toetsing aan de overige leden wordt verwezen naar het vervolg van deze paragraaf.

Artikel 2.1.7 Kwaliteitsimpuls agro en food (leden 1 en 4)

Lid 1

Bedrijfsontwikkeling en nieuwvestiging van agrarische bedrijven mag uitsluitend worden toegestaan op bestaande agrarische bouwpercelen of op voormalige agrarische bouwpercelen.

Lid 4

In afwijking van het gestelde in lid 1 en onverminderd artikel 2.1.5 kan ten behoeve van de bedrijfsontwikkeling van een agrarisch bedrijf een bestaand of voormalig agrarisch bouwperceel in beperkte mate worden aangepast en/of uitgebreid als:

- ▶ is onderbouwd dat het in redelijkheid niet mogelijk is om het bestaande agrarische bouwperceel voor de beoogde bedrijfsontwikkeling geschikt te maken.

Ter plaatse van onderhavig bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b in Lutten is het agrarisch bouwvlak reeds grotendeels benut. De gewenste uitbreiding betreft een verlenging van de bestaande stal D. Hierdoor kunnen alle melkgeiten in dezelfde stal gehouden worden, waardoor er minder tijd kwijt is met het voeren en verplaatsen van de dieren. Door de verlenging van deze stal krijgen de dieren bovendien meer ruimte, wat een gewenste ontwikkeling is in het kader van dierenwelzijn. Gesteld kan worden dat binnen het bestaande bouwvlak onvoldoende ruimte is voor uitbreiding van stal D. Het aantal te houden geiten, zoals is vergund, neemt niet toe. Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met artikel 2.1.7 van de omgevingsverordening.

In artikel 2.1.7a zijn enkele specifieke bepalingen opgenomen voor de geitenhouderij. Dit bouwt voort op het voorbereidingsbesluit van 28 september 2018, waarbij met onmiddellijke ingang een geitenstop op het grondgebied van de provincie Overijssel is ingesteld. De nieuwe, specifieke regeling geldt voor de geitenhouderij als geheel, ongeacht (eventuele) grondgebonden- en niet-grondgebondenheid.

In afwijking van artikel 2.1.7 is het verboden om:

1. een geitenhouderij te vestigen,

2. een veehouderij of veehouderijtak met andere landbouwhuisdieren geheel of gedeeltelijk te wijzigen in een geitenhouderij,
3. het aantal geiten dat op een bestaande geitenhouderij wordt gehouden te vergroten,
4. de oppervlakte van dierenverblijven te vergroten, tenzij het vergunde, dan wel gemelde aantal geiten aantoonbaar niet groeit,
5. een dierenverblijf voor een geitenhouderij op te richten en een gebouw of gronden voor het houden van geiten in gebruik te nemen, tenzij het vergunde dan wel het gemelde aantal geiten aantoonbaar niet groeit,
6. bouwwerken of gronden tijdelijk te gebruiken voor een geitenhouderij.

Met onderhavig initiatief wordt geen geitenhouderij gevestigd en is er geen sprake van het wijzigen van een veehouderij of veehouderijtak met andere landbouwhuisdieren in een geitenhouderij. Op de locatie was op 28 september 2018 reeds een geitenhouderij aanwezig (feitelijke, legaal bestaande situatie per 28 september 2018). Uit de toelichting blijkt dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen melkgeiten, opfokgeiten en/of bokken. Met de term 'geiten' wordt de soortnaam bedoeld. Onderhavig initiatief voorziet niet in een toename van het aantal geiten. In de vergunde situatie zijn 1.625 geiten vergund; in de gewenste situatie worden eveneens 1.625 geiten gehouden. De diertabel is opgenomen als bijlage 1.

In afwijking van het algemene uitgangspunt dat de stalruimte voor geiten niet mag toenemen, biedt artikel 2.1.7a ruimte om de oppervlakte van dierenverblijven uit te breiden mits het aantal geiten niet toeneemt. Deze uitbreidingsruimte wordt geboden omdat er situaties bij bestaande geitenhouderijen kunnen zijn waarin extra ruimte nodig is om te kunnen voldoen aan eisen vanuit dierenwelzijn en/of het milieu. De oppervlakte van de dierenverblijven op het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b wordt netto vergroot met circa 687 m², waaronder tevens de verlenging van de bestaande stal D valt. Zoals hiervoor is aangegeven, neemt het aantal geiten niet toe ten opzichte van de vergunde situatie. In de gewenste situatie is geen sprake van het tijdelijk gebruiken van bouwwerken en/of gronden voor de geitenhouderij.

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN (WAAR)

Na het beantwoorden van de of-vraag, is de vraag waar het initiatief past of ontwikkeld kan worden. In de omgevingsvisie op de toekomst van Overijssel onderscheidt de provincie zes ontwikkelingsperspectieven. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De ontwikkelingsperspectieven geven zo richting aan waar wat ontwikkeld zou kunnen worden.

De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend. Dit betekent dat er ruimte is voor lokale afweging: een gemeente kan vanwege maatschappelijke en/of sociaaleconomische redenen in haar omgevingsvisie en bestemmings- of omgevingsplan een andere invulling kiezen. Die dient dan wel te passen binnen de – voor dat ontwikkelingsperspectief – geldende kwaliteitsambities. Daarbij dienen de nieuwe ontwikkelingen verbonden te worden met de bestaande kenmerken van het gebied, conform de Catalogus Gebiedskenmerken (de derde stap in het uitvoeringsmodel). Naast ruimte voor een lokale afweging ten aanzien van functies en ruimtegebruik, is er ruimte voor een lokale invulling van de begrenzing: de grenzen van de ontwikkelingsperspectieven zijn signaleringsgrenzen.

Onderstaande figuur 3.2 betreft een uitsnede van kaart 3 (Ontwikkelingsperspectieven), behorende bij de omgevingsvisie. Ter plaatse van het plangebied geldt het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'.



Figuur 3.2 Kaart 3: Ontwikkelingsperspectieven (Waar), Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017 (○ = planlocatie), bron: Provincie Overijssel

Het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap' omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgt. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Initiatieven binnen dit ontwikkelingsperspectief mogen de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw in principe niet beperken en dienen aan te sluiten bij de bestaande bebouwing, weginfrastructuur en de ov(openbaar vervoer)-routes. Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de landbouw, rekening houdend met specifieke omstandigheden en de grenzen aan de mogelijkheden van het waterbeheer (onder andere door de klimaatverandering).

Onderhavig initiatief sluit aan bij de provinciale ambitie om binnen deze gebieden ruimte te bieden aan ontwikkeling van de (moderne en duurzame) landbouw. Het initiatief gaat bijdragen aan de economische vitaliteit van het landelijk gebied. Het bedrijf wordt landschappelijk ingepast, waarbij rekening wordt gehouden met de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuren en landschapskwaliteiten. De voorgenomen ontwikkeling resulteert bovendien niet in een belemmering van omliggende functies, zoals wonen en natuur. Hiervoor wordt ook verwezen naar hoofdstuk 4, waar nader wordt ingegaan op diverse milieu- en omgevingsaspecten. Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief.

GEBIEDSKENMERKEN (HOE)

Ten slotte is de vraag hoe het initiatief ingepast kan worden in het landschap. De gebiedskenmerken spelen een belangrijke rol bij deze vraag. Onder gebiedskenmerken worden verstaan de ruimtelijke kenmerken van een gebied of gebiedstype die bepalend zijn voor de karakteristiek en kwaliteit van dat gebied of gebiedstype. Voor alle gebiedstypen in Overijssel is in de Catalogus Gebiedskenmerken beschreven welke kwaliteiten en kenmerken van provinciaal belang zijn en behouden, versterkt of ontwikkeld moeten worden.

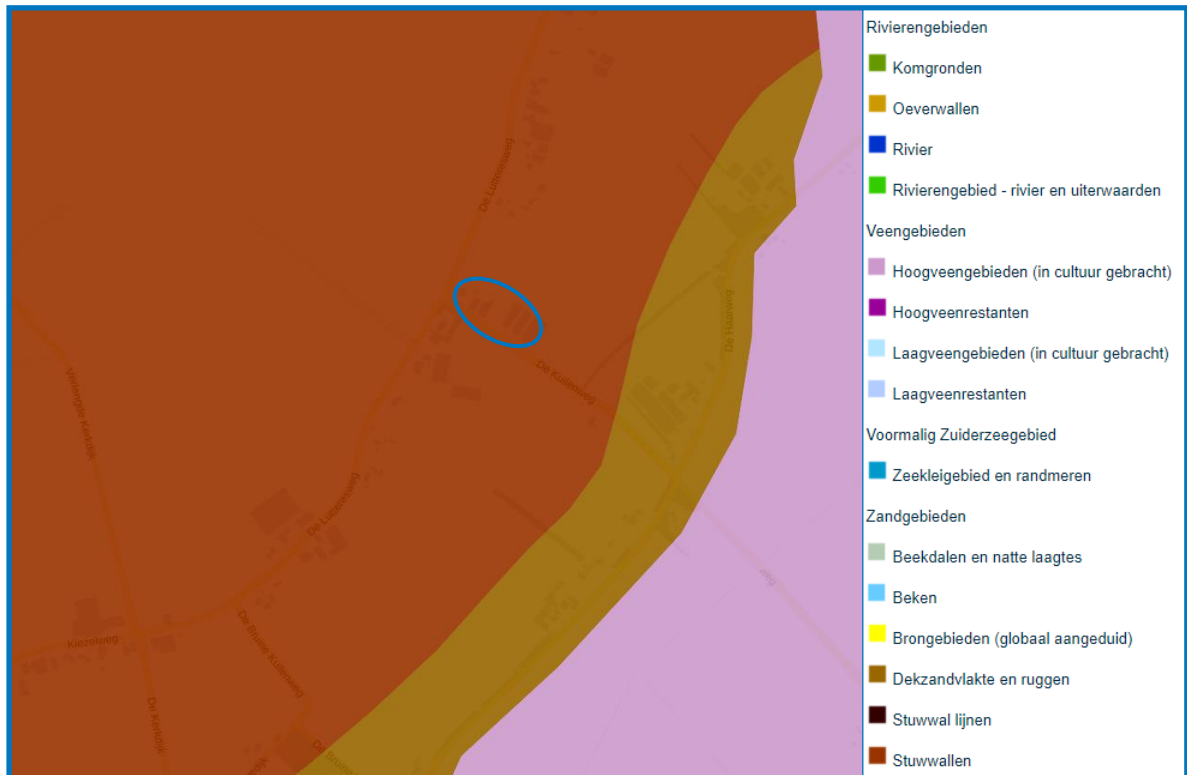
De gebiedskenmerken zijn soms normstellend, maar meestal richtinggevend of inspirerend. Voor de normerende uitspraken geldt dat deze opgevolgd dienen te worden; ze zijn dan ook in de omgevingsverordening geregeld. De richtinggevende uitspraken zijn randvoorwaarden waarmee in principe rekening gehouden moet worden. Hier kan gemotiveerd van worden afgeweken mits aannemelijk is gemaakt dat met het alternatief de kwaliteitsambities even goed of zelfs beter gerealiseerd kunnen worden. De inspirerende uitspraken bieden een wenkend perspectief: het zijn voorbeelden van de wijze waarop ruimtelijke kwaliteitsambities ingevuld kunnen worden. Initiatiefnemers kunnen zich hierdoor laten inspireren, maar dit hoeft niet.

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en de laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. De ‘stedelijke laag’ wordt buiten beschouwing gelaten, omdat er geen kenmerken of elementen vanuit deze laag op het plangebied van toepassing zijn.

De ‘natuurlijke laag’

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de ‘natuurlijke laag’ kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden. Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart ‘Natuurlijke laag’ aangeduid met het gebiedstype ‘Stuwwallen’ (zie figuur 3.3 op de volgende pagina).

De stuwwallen zijn tijdens de ijstijd opgestuwde aardlagen. Door de vaak grote hoogteverschillen zijn ze nu nog steeds goed zichtbaar. Op een aantal plekken zijn de ruggen al van verre zichtbaar; bovenop staand bieden ze spectaculaire zichten over de provincie. De stuwwallen hebben als regionale inziggebieden een belangrijke functie in het watersysteem. Het zijn de ‘ingangen’ van regionale en lokale stelsels van grondwaterstromen. Lagen met diverse bodemsamenstelling zijn scheef gesteld, waardoor er voedselrijkere en armere, waterdoorlatende en ondoorlatende lagen direct naast elkaar kunnen liggen.



Figuur 3.3 Kaart 4: Gebiedskenmerken Natuurlijke laag (Hoe), Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017
 (○ = planlocatie), bron: Provincie Overijssel

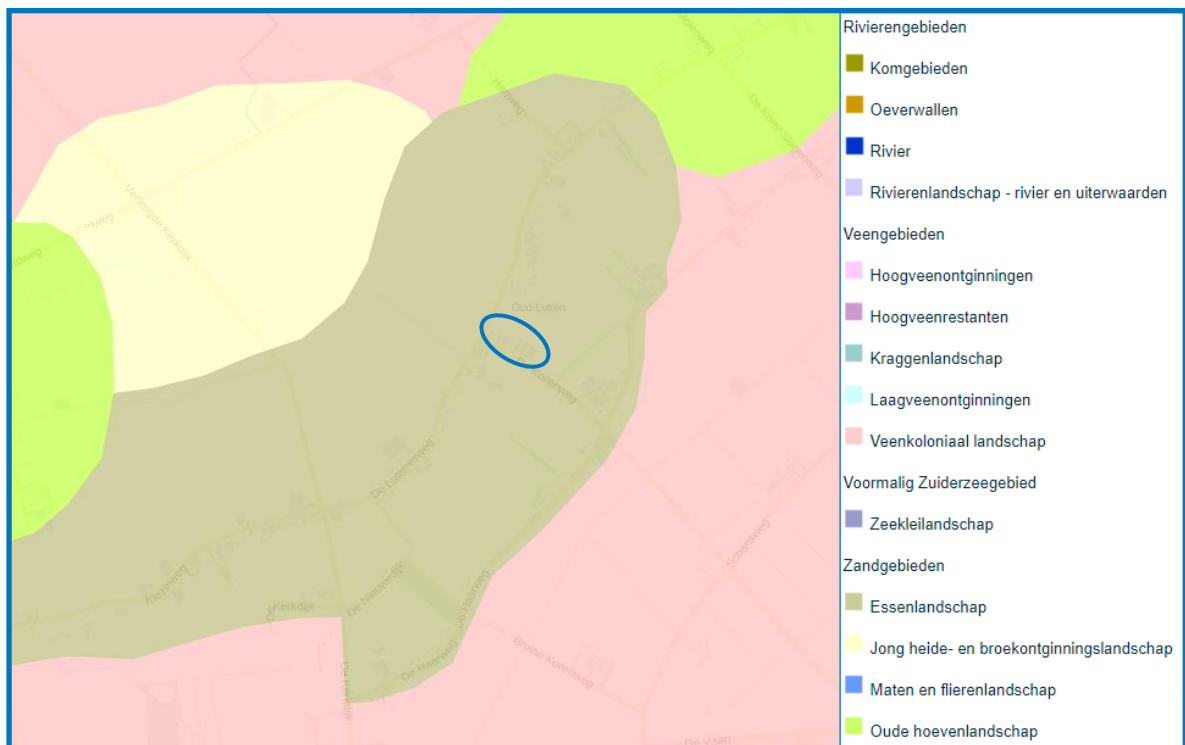
De verschillende stuwwallen in de provincie Overijssel hebben zich in de loop van de tijd allemaal anders ontwikkeld. In de occupatiegeschiedenis zijn sommige stuwwallen betrekkelijk ongemoeid gelaten. Op andere kwamen grote en kleinere escomplexen tot ontwikkeling. De hoge delen werden vaak als extensieve heidevelden in gebruik genomen; later zijn grote delen ervan bebost. De inzigging is afgenomen door oppervlakkige afwatering, waterwinning en het op grote schaal bebossen met naaldhout.

Als ontwikkelingen plaatsvinden, dan dienen deze bij te dragen aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en van de overgang tussen stuwwal en omgeving. Ook moeten ze bijdragen aan versterking van de potentiële natuurlijke kwaliteiten van de 'natte voet' van de stuwwal (kwelzone, brongebied) en deze beter zichtbaar maken.

De gronden waarop de uitbreiding is beoogd, is in de huidige situatie in gebruik als agrarisch erf. De van oorsprong voorkomende 'natuurlijke laag' is daardoor niet of nauwelijks meer aanwezig, met uitzondering van het reliëf. De aard en omvang van dit plan is van een beperkte omvang en vindt aansluitend aan de bestaande bebouwing plaats. Het nog aanwezige natuurlijke reliëf wordt, als gevolg van de gewenste uitbreiding, dan ook niet aangetast. Met de landschappelijke inrichting wordt ingezet op beplanting die past bij de natuurlijke ondergrond. De ambities voor het betreffende gebiedstype vormen geen belemmering voor de ontwikkeling binnen het plangebied.

De 'laag van het agrarisch cultuurlandschap'

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan. Het plangebied is blijkens de gebiedskenmerkenkaart 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' gelegen in het 'essenlandschap' (zie onderstaande figuur 3.4).



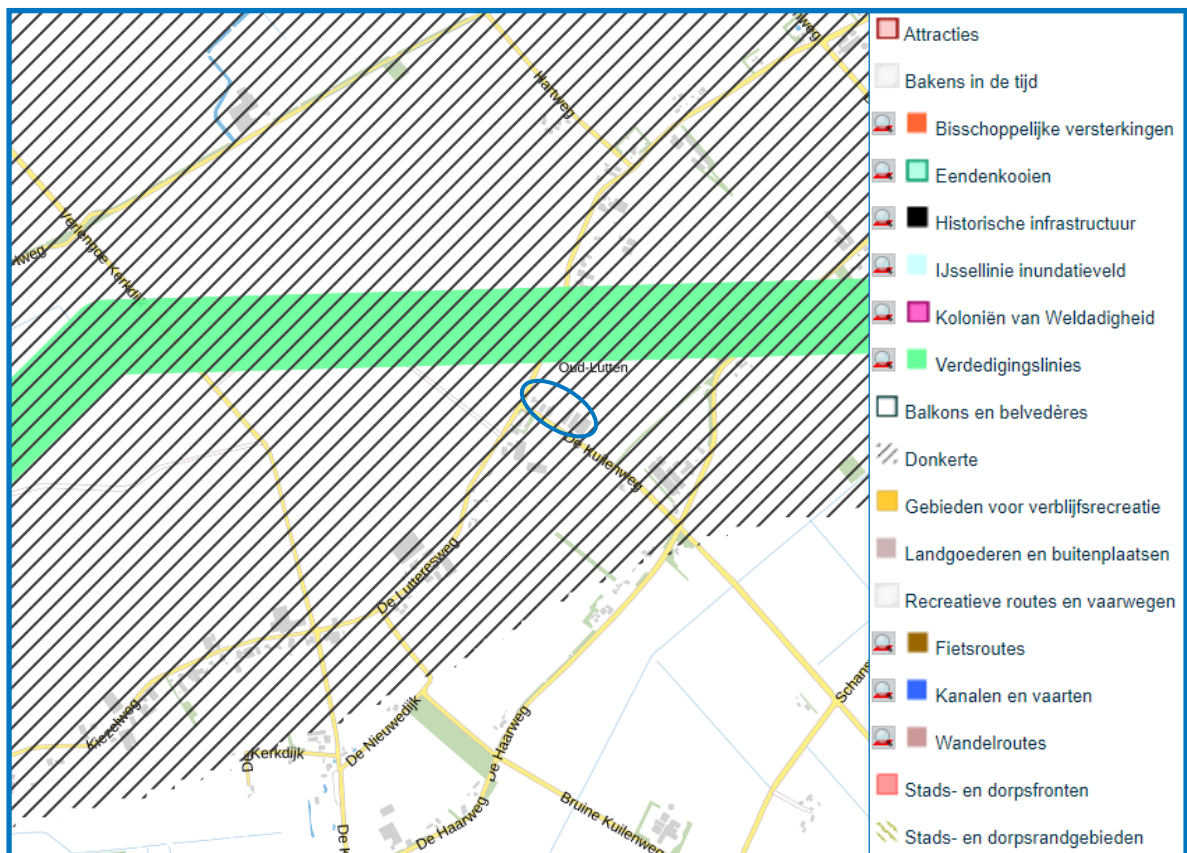
Figuur 3.4 Kaart 5: Gebiedskenmerken Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Hoe), Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017 (○ = planlocatie), bron: Provincie Overijssel

Een omschrijving van dit type landschap is reeds gegeven in paragraaf 2.3. Als ontwikkelingen plaats vinden in het essenlandschap, dan krijgen deze in de flanken een plaats, met respect voor en bijdragend aan de aanwezige bebouwingsstructuren (lint, erf) en versterking van het landschappelijk raamwerk. Op grote essen is ruimte voor grootschalige grondgebonden landbouw. Het is belangrijk de rand van de es te accentueren en zichtbaar te houden als groene 'mantel'.

Het uit te breiden agrarische bedrijf wordt, zoals ook in paragraaf 2.3 is aangegeven, op een adequate wijze ingepast in het landschap en de omgeving. Hierbij is nadrukkelijk rekening gehouden met de kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt. Tevens zijn de aanwezige bebouwingsstructuren gerespecteerd. De uitbreiding vindt aansluitend aan de bestaande bebouwing plaats. De materialisering wordt afgestemd op de kenmerken van bebouwing in het omliggende gebied en er is gebruik gemaakt van streekeigen beplanting. Door deze zorgvuldige inpassing wordt zo goed mogelijk aangesloten bij de betreffende gebiedskenmerken.

De 'laag van de beleving'

De 'laag van de beleving' is het domein van de beleving, de betekenis en identiteit. Het voegt kenmerken toe als landgoederen, recreatieparken, recreatieve routes, maar benut ook vooral de kwaliteit van de andere lagen. Het maakt ze beleefbaar en tot een beleving. Het belevingsaspect wordt een steeds belangrijker pijler onder het ruimtelijk kwaliteitsbeleid. De ambitie is gericht op sterke ruimtelijke identiteiten als motor voor gebiedsontwikkeling. Het gaat er om beleving, betekenis en kwaliteit van de omgeving te versterken en de beleefbaarheid en toegankelijkheid van het landschap te vergroten. Het plangebied is blijkens de gebiedskenmerkenkaart 'Laag van de beleving' aangeduid met 'donkerte' (zie onderstaande figuur 3.5).



Figuur 3.5 Kaart 7: Gebiedskenmerken Laag van de beleving (Hoe), Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017 (O = planlocatie), bron: Provincie Overijssel

Donkere gebieden geven een indicatie van het rustige buitengebied van Overijssel. De ambitie voor deze gebieden is gericht op het koesteren van donkerte als kwaliteit. Het streven is gericht op het handhaven van de donkerte en, waar mogelijk, de gebieden nog donkerder te maken. Gericht wordt op het minimaal toelaten van kunstlicht, door het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht en het vermijden van onnodig kunstlicht. De kansen hiervoor doen zich met name voor bij ontwikkelingen die een grote invloed hebben op het aspect donkerte, zoals grotere woon- en werklocaties en wegen.

Onderhavige ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf, ten behoeve van het vergroten van de leefruimte van het huidige aantal geiten. Deze ruimtes worden alleen tijdens de dagperiode gebruikt. Er is geen sprake van een onevenredige toename van het gebruik van kunstlicht. Daarnaast wordt, door het realiseren van de landschappelijke inpassing, de lichtuitstraling van het bedrijf op het omringende landschap beperkt. Geconcludeerd wordt dat de 'laag van beleving' zich niet verzet tegen de in deze toelichting beschreven ontwikkeling.

Op basis van de hiervoor genoemde aspecten kan worden geconcludeerd dat het plan aansluit het in de omgevingsvisie en -verordening van de provincie Overijssel verwoorde en verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.3 GEMEENTELIJK BELEID

3.3.1 Omgevingsvisie Landstad Hardenberg

Op 6 juli 2021 is de gemeentelijke Omgevingsvisie "Landstad Hardenberg" vastgesteld. Deze omgevingsvisie vertelt het verhaal van de gemeente Hardenberg. Nu en in de toekomst. Over leefomgeving en samenleving. Hoe ziet de gemeente er in 2040 uit? Van oudsher was Hardenberg een sterk lokaal georiënteerde plattelandsgemeente. Dat veranderde in de wederopbouwjaren. De maakindustrie kwam op; de economie ontwikkelde zich meer regionaal. De herindeling van 2001 heeft dit versterkt. Dankzij provinciaal beleid kreeg Hardenberg een streekfunctie. De gemeente werd een streekcentrum met voorzieningen voor mensen tot ver buiten de gemeentegrenzen. Dit zorgde voor een groeiende economie. Er ontstond een gezonde lokale economie.

Hardenberg staat voor grote uitdagingen. Een groeiende bevolking en economie zijn voor een grensregio niet vanzelfsprekend. Integendeel. Dit vraagt om blijvende inspanningen en investeringen. De gemeente kan niet doorbouwen zoals het groot is geworden. Het gebruik van het platteland verandert. Dat vraagt om ontwikkeling van bebouwing die samengaat met ruimtelijke kwaliteit, landschap en natuur. Stad en land vullen elkaar steeds meer aan en houden elkaar in balans. Samen vertellen zij het verhaal van de functieverandering van het Hardenbergse platteland. Of-of-denken maakt plaats voor en-en-denken. De gemeente wil de kwaliteiten van het buitengebied versterken door stedelijke elementen aan te brengen. Tegelijkertijd blijft gewerkt worden aan het binnenstedelijk woon- en leefklimaat met vitale en bruisende centra in Hardenberg en Dedemsvaart.

De gemeente Hardenberg staat niet op zichzelf. Sociale, maatschappelijke en economische relaties zijn steeds (boven)regionaler. Hardenberg wordt steeds afhankelijker van de omliggende regio's. Omgekeerd geldt hetzelfde. De gemeente speelt daar op in. Per opgave wordt het juiste schaalniveau voor de aanpak en samenwerking gekozen. De gemeente gaat 'spelen met schalen' en staat voor een nieuwe schaalsprong. Om deze schaalsprong te kunnen maken zijn vier uitgangspunten opgesteld:

- a) de groei vasthouden en doortrekken;
- b) kwaliteiten toevoegen wordt belangrijker;
- c) ruimte als troefkaart;
- d) bereikbaarheid en samenwerking als randvoorwaarden.

De visie is vertaald in vier thema's voor ontwikkeling. Dit betreffen de volgende thema's:

1. Hardenberg in balans: over de verscheidenheid van het landelijk gebied.

2. Hardenberg voor elkaar: over stedelijke ontwikkeling, een vitale samenleving en leefbare kernen.
3. Hardenberg knooppunt: over een vitale economie en goede bereikbaarheid.
4. Hardenberg duurzaam: over de energietransitie, klimaatadaptatie en een circulaire economie.

Binnen elk thema heeft de gemeente ambities en staat de gemeente voor opgaven. Samen vormen ze de agenda voor toekomstige samenwerkingen. In dit geval is met name het thema 'Hardenberg in balans' relevant, aangezien deze gaat over het landelijk gebied. Ten aanzien van dit thema heeft de gemeente zes ambities opgesteld:

1. De gemeente houdt het landelijk gebied vitaal.
2. De gemeente behoudt en versterkt natuur en landschap, economie en samenleving.
3. De gemeente maakt ruimte voor klimaatadaptatie en de energietransitie met aandacht voor de kwaliteit, het gebruik en de waarden in het landelijk gebied.
4. De gemeente benadert ontwikkelopgaven en vraagstukken gebiedsgericht.
5. De gemeente stimuleert nieuwe samenwerkingsvormen en strategische partnerschappen tussen ondernemers, onderzoek, onderwijs en overheden.
6. De gemeente zorgt voor passend hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing.

De gemeente zet zich al lang in om ontwikkelingen in het buitengebied bij te laten dragen aan versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Het beleid beschrijft daarom voor elk landschapstype de belangrijkste gebiedskenmerken en ontwikkelingsrichtingen. Bij het maken van dit beleid waren zowel bewoners als professionals betrokken. De resultaten zijn vastgelegd in Landschap-Identiteit-Kaarten (LIK's). Deze vormen de natuurlijke onderlegger voor ontwikkelvisies voor verschillende deelgebieden. In dit geval ligt het plangebied in het LIK Slagharen – De Krim – (Oud) Lutten, in het essen- en hoevenlandschap. In subparagraaf 3.3.3 wordt hier nader op ingegaan.

De landbouw is vanouds van grote economische betekenis. Deze sector doet het goed in de gemeente Hardenberg, maar er wordt wel veel van de agrariërs gevraagd. Ze moeten balanceren tussen een efficiënte productie, een eerlijk inkomen, milieuzorg, biodiversiteit en maatschappelijk draagvlak. Het blijft een uitdaging om de agrarische sector vitaal te houden. Niet alleen voor agrariërs, maar voor iedereen die hier een aandeel in heeft, ook de overheid. Het Rijk ziet toekomst in kringlooplandbouw. Hierbij is er minder vee en komt er ruimte voor de teelt van (weerbare) gewassen. Tegelijk moeten agrariërs blijven produceren voor zowel de regionale als de wereldmarkt. Het aantal landbouwbedrijven neemt gestaag af, net zoals elders in Nederland. Dat gaat samen met schaalvergroting, professionalisering en innovaties, zoals het sluiten van kringlopen en investeringen in nieuwe stalsystemen. Een voorbeeld van professionalisering is 'smart farming'. Hierbij gebruiken agrariërs data om heel gericht om te gaan met voedingsstoffen, bestrijdingsmiddelen, natuurlijke bodemprocessen of diergezondheid. Voor Hardenbergse agrariërs liggen hier kansen om zich te onderscheiden. Ze zijn zich bewust van hun omgeving, de maatschappelijke acceptatie en brede waardering van hun ambacht.

De agrarische sector binnen de gemeente Hardenberg is vitaal, van groot economisch belang en van grote betekenis voor het beheer van het landschap. De gemeente wil de sector zo goed mogelijk blijven stimuleren en faciliteren. Zo blijft deze ook in de toekomst vitaal. De omvang van het landelijk gebied biedt daarvoor ook letterlijk de ruimte. De gemeente Hardenberg heeft in dit kader de volgende ambities:

- ▶ Concentreren van de groei en doorontwikkeling van grootschalige agrarische functies in de agrarische ontwikkelingsgebieden Bergentheim-Zuid, Dedemsvaart-Zuid, Slagharen-De Krim en Westerhuizingerveld.
- ▶ In 2030 heeft de gemeente een productieve, vitale en veerkrachtige landbouw die tegelijk leverancier is van groene grondstoffen. De gemeente heeft een eigen gezicht op het gebied van verbrede landbouw en gezond en streekeigen voedsel en 'smart farming'. Dat wordt waar gemaakt in een aantrekkelijk landelijk gebied, dat sterk verweven is met de vrijetijdssector. De landbouwsector levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de identiteit van Hardenberg en draagt, door een optimale benutting van mineralen en meststoffen, bij aan herstel van biodiversiteit.
- ▶ Kringlooplandbouw en klimaatneutrale landbouw worden gestimuleerd.

De uitbreiding van het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b in Lutten is passend binnen de hoofdlijnen van het beleid, zoals verwoord in de Omgevingsvisie "Landstad Hardenberg". De initiatiefnemers wensen duurzamer te gaan produceren door de dieren op het bedrijf meer leefruimte te bieden. Dit levert een positieve bijdrage aan het dierenwelzijn; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling, wat bijdraagt aan het vitaal houden van het landelijk gebied. De ontwikkeling is daarmee in evenwicht met de omgeving en past binnen de omgevingsvisie van de gemeente.

3.3.2 Visienota Buitengebied Gemeente Hardenberg 2006

De Visienota is het resultaat van de wens om te komen tot een ruimtelijke visie voor het buitengebied van de gemeente Hardenberg. De gemeente wil voor de groene ruimte niet meer denken vanuit functies, maar vanuit kwaliteiten. De landbouw zal een belangrijke functie blijven houden in het buitengebied, maar zal niet meer de enige en primaire functie zijn.

De hoofddoelen van het gemeentelijk ruimtelijk beleid voor het buitengebied zijn:

1. Op een duurzame en efficiënte wijze ruimte scheppen voor de verschillende ruimte-vragende functies;
2. Het vergroten van de leefbaarheid van het platteland;
3. Het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.

Deze hoofddoelen zijn in deze Visienota als volgt vertaald:

1. een thematische benadering van het buitengebied (8 thema's);
2. een gebiedsgerichte benadering van het buitengebied;
3. uitgangspunt hierbij: de landschapstypen en de visuele landschapkenmerken;
4. een ontwikkelingsgerichte wijze van bestemmen.

In onderhavige situatie is het thema 'Landbouw' van belang. Het gemeentelijk beleid zal zijn gericht op:

1. Het bieden van ruimte aan de landbouw om te komen tot een rationele, op de markt gerichte productie die in evenwicht is met zijn omgeving;
2. Het bieden van ruime mogelijkheden voor verbrede landbouw.
3. Een gebiedsgerichte aanpak;
4. Ruimte voor maatwerk voor plaatselijke omstandigheden.

De land- en tuinbouw is en blijft de belangrijkste grondgebruiker in de gemeente en bepaalt daardoor voor een belangrijk deel het gezicht van de gemeente. Voor de continuïteit van de landbouw is het van belang dat agrarische ondernemers aan de ene kant voldoende ruimte krijgen om in te spelen op de eisen van de wereldmarkt en aan de andere kant meer ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering te verbreden en te blijven produceren voor de regionale afzet.

Voor de komende jaren worden de volgende ontwikkelingen in de landbouw voorzien:

- ▶ Schaalvergroting, door middel van het bijkopen van grond en productierechten;
- ▶ Vergroting van de oppervlakte aan bedrijfsgebouwen in verband met de borging van de kwaliteit van de producten of de ruimte voor de dieren;
- ▶ Gehele of gedeeltelijke bedrijfsomschakeling naar bijvoorbeeld beheer landelijk gebied, biologische landbouw of recreatieve nevenactiviteiten (verbrede landbouw);
- ▶ Verplaatsing dan wel gehele of gedeeltelijke beëindiging van het bedrijf.

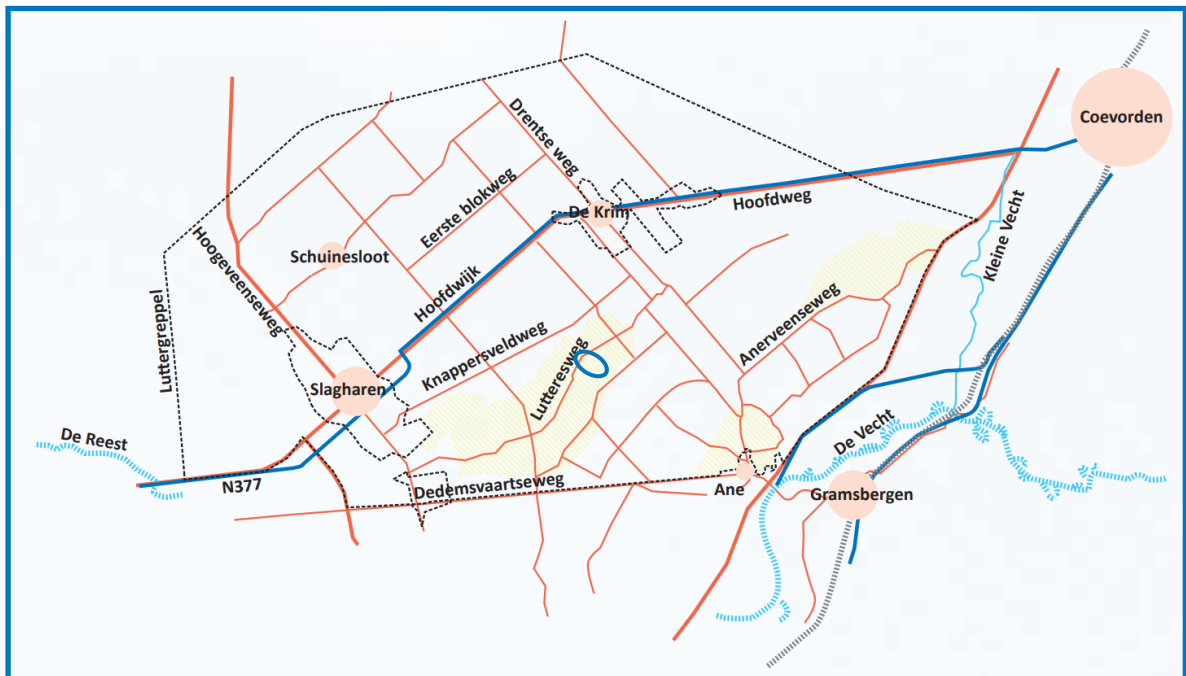
Deze ontwikkelingen moeten in evenwicht worden gebracht met de omgeving, zowel vanuit landschappelijk oogpunt als vanuit een oogpunt van milieukwaliteit.

De gebiedsgerichte aanpak houdt in, dat in de landbouwontwikkelingsgebieden alle ruimte wordt geboden voor schaalvergroting en intensivering. Ook in de andere gebieden zijn hiervoor mogelijkheden, maar in beperktere mate. In deze gebieden zal, vanwege de andere functies die aanwezig zijn, maatwerk nodig zijn. Het plangebied bevindt zich op basis van de Visienota binnen het deelgebied 'Collendoorn'. Voor dit gebied geldt als landschapstype: essen- en kampenlandschap. Het landschapsbeeld is aangeduid als kleinschalig met singels en bijzondere objecten (Lutteres). De huidige functies betreffen een mix van wonen, landbouw en recreatie.

De voorgenomen ontwikkeling ziet toe op het vergroten van een bestaand agrarisch bedrijfsperceel. Dit draagt bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering ter plaatse en een verbetering van het dierenwelzijn. De gemeente Hardenberg geeft in de Visienota aan bij te willen dragen aan de economische vitaliteit van het buitengebied. Dit vertaalt zich onder andere door in te zetten op de groeimogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven. De nieuwbouw op het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b sluit hierop aan. Tevens is landbouw een passende functie binnen het deelgebied 'Collendoorn'. De ontwikkeling is daarmee in evenwicht met de omgeving en past binnen de Visienota Buitengebied Hardenberg.

3.3.3 LIK (Landschap Identiteit Kaart) en Ontwikkelingsvisie

Voor het gebied Slagharen – De Krim – (Oud) Lutten is een Landschap-Identiteit-Kaart (LIK) gemaakt. De gemeente Hardenberg wil de regie voeren op de ontwikkeling van het landelijk gebied. Daarbij wil de gemeente een meer richtinggevende rol gaan innemen, gericht op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit is echter een breed begrip, dat deels subjectief van aard is. In de hiervoor omschreven Visienota is dit gedefinieerd als 'eigen identiteit'. De identiteit van het gebied komt voort uit de ontstaansgeschiedenis en de daarmee samenhangende landschapstypen. In de LIK is daarom een onderscheid gemaakt tussen de verschillende landschapstypen die in het gebied voorkomen. Vervolgens is voor het gebied een schema opgesteld, waarin een overzicht is opgenomen van de aanwezige waardevolle en storende kenmerken. Ook zijn de kansen of juist bedreigingen voor deze kenmerken omschreven. Het plangebied (blauw omcirkeld in onderstaande figuur 3.6) ligt in het 'Essen- en hoevenlandschap'.



Figuur 3.6 Ligging essen- en hoevenlandschap LIK Slagharen – De Krim – (Oud) Lutten, bron: www.hardenberg.nl

Na het opstellen van de LIK's is een visie (wensbeeld) op de toekomstige ontwikkelingen gegeven. Hierbij is rekening gehouden met de gebiedskenmerken en kwaliteiten uit de LIK's en het geldende beleid van rijk, provincie, waterschap en het gemeentelijke beleid. De ontwikkelingsvisie voor het essen- en hoevenlandschap binnen deelgebied Slagharen – De Krim – (Oud) Lutten is als volgt gedefinieerd:

- ▶ Diverse functies: (verbrede) landbouw, wonen, recreatie.
- ▶ Faciliteren van bestaande functies.
- ▶ Ontwikkeling agrarisch grondgebruik: verbreding en specialisatie van bestaande bedrijven, bij bedrijfsbeëindiging mogelijkheden hergebruik VAB voor nieuwe, kleinschalige bedrijvigheid en kleinschalige dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen.
- ▶ Minimaal behoud van de biodiversiteit en, als dit niet ter plekke kan, het werken met natuurcompensatie in de overige gebieden.

Voorliggend plan betreft de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf. De uitbreiding wordt landschappelijk ingepast, conform de gebiedskernmerken van het essen -en hoevenlandschap. Voor een nadere toelichting op de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar paragraaf 2.3 en naar het ruimtelijk kwaliteitsplan (bijlage 3). Geconcludeerd kan worden dat het initiatief in overeenstemming is met het LIK.

4 OMGEVINGSASPECTEN

4.1 MILIEU

Na vaststelling van het wijzigingsplan zal voor onderhavig initiatief ook een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Middels deze omgevingsvergunning wordt zeker gesteld dat geldende normen qua geluid en luchtkwaliteit en andere milieuaspecten niet worden overschreden.

4.1.1 Bedrijven en milieuzonering

Het milieubeleid en de daarop gebaseerde regelgeving spelen een belangrijke rol bij het ruimtelijk ordeningsbeleid. Beide beleidsterreinen richten zich op de bescherming van de kwaliteit van de (leef)omgeving. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan: het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

De milieuzonering heeft twee doelen:

- ▶ het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- ▶ het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand.

De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de lijst gelden ten opzichte van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’ dan wel ‘gemengd gebied’. In dit geval is sprake van een rustige ligging in het buitengebied met weinig verstoring. Uitgegaan kan worden van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Volgens de VNG-lijst vallen de activiteiten op het bedrijf onder de omschrijving ‘Fokken en houden van overige graasdieren’, waarvoor de volgende richtafstanden gelden:

- ▶ voor het aspect 'geurhinder' => 50 meter,
- ▶ voor het aspect 'stofhinder' => 30 meter,
- ▶ voor het aspect 'geluidhinder' => 30 meter,
- ▶ voor het aspect 'gevaar' => 0 meter.

Op een afstand van circa 20 meter (afstand agrarisch bouwvlak tot bestemmingsvlak 'Wonen') is een gevoelige functie gelegen, namelijk de woning De Lutteresweg 7c/7d. Dit betekent dat niet wordt voldaan aan de richtafstanden voor wat betreft de aspecten 'geurhinder', 'stofhinder' en 'geluidhinder'. Aangezien deze aspecten in de volgende paragrafen apart worden behandeld, wordt daar korthedshalve naar verwezen. Daaruit zal blijken dat aan de geldende wet- en regelgeving wordt voldaan.

4.2 GEURHINDER

De geuremissie van een veehouderij op de omliggende geurgevoelige objecten moet worden beoordeeld op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Deze wet is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wgv geldt nu voor heel Nederland één toetsingskader voor geur, veroorzaakt door dierenverblijven van veehouderijen in het kader van vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer.

In de Wgv staan standaard (landelijke) normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De hoogte van de standaard (landelijke) norm hangt af van het gebied. Bij onderhavige plan moet rekening worden gehouden met deze norm, omdat een overschrijding van deze norm inhoudt dat in beginsel geen goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Voor dieren met emissiefactor geldt dat de belasting van geurgevoelige objecten binnen wettelijk vastgestelde normen moet blijven. De gemeente Hardenberg hanteert de normen zoals die in de "Verordening Geurhinder en Veehouderij gemeente Hardenberg" zijn vastgelegd:

- ▶ 14 OUE/m³/s lucht t.o.v. de geurgevoelige objecten in het buitengebied;
- ▶ 8 OUE/m³/s lucht als buffer rondom de diverse kernen, zoals Lutten, Slagharen en Hardenberg;
- ▶ 5 OUE/m³/s lucht t.o.v. de kleine kernen, zoals Ane, De Krim en Lutten.

Op dit moment worden op het bedrijf 975 melkgeiten, 650 opfokgeiten en 10 stuks jongvee gehouden, met een geuremissie van 24.275 OU/sec. De uitbreiding van het bedrijf leidt tot een afname van de geuremissie. Wanneer de uitbreiding van de geitenstal is gerealiseerd, bedraagt de geuremissie 23.989,30 OU/sec (bij de huisvesting van 1.028 melkgeiten en 597 opfokgeiten). De geurbelasting wordt berekend met het rekenprogramma V-stacks vergunningen. In bijlage 4 'geurberekening' is de berekening opgenomen. Daaruit blijkt dat aan de geurnormen wordt voldaan. Vanuit het aspect geurhinder zijn er geen belemmeringen voor de gewenste ontwikkelingen. Het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen blijft onveranderd.

Volgens de Wgv geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde geurgevoelige object. Tot geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom moet een afstand van 25 meter gerekend worden. Aan deze afstand wordt ruimschoots voldaan. De afstand tot de meest nabijgelegen woning De Lutteresweg 7c/7d bedraagt circa 100 meter (afstand gevel tot gevel). Hiermee is een

aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden gegarandeerd. Vanuit het aspect geurhinder zijn er geen belemmeringen voor de gewenste ontwikkelingen.

4.3 LUCHTKWALITEIT

In de Wet Luchtkwaliteit 2007 worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de lucht. Eén van de eisen is een maximumwaarde voor de hoeveelheid fijnstof, uitgedrukt in PM_{10} , die zich in de lucht bevindt. Het Milieu- en Natuur Planbureau beschikt over kaarten met informatie over de luchtkwaliteit in Nederland. Deze gegevens dateren uit 2021. De achtergrondconcentratie van fijnstof (PM_{10}) in de omgeving van Lutten is circa $14,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Volgens de wettelijke normen mag deze concentratie maximaal $40,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. De overige stoffen die in de Wet Luchtkwaliteit genoemd worden, waaronder stikstofdioxiden (NO_2 en NO_x), koolmonoxide (CO), benzeen (C_6H_6), zwaveldioxide (SO_2) en lood (Pb), spelen in de landbouw een dermate kleine rol dat deze verwaarloosbaar zijn.

De geproduceerde hoeveelheid fijnstof is afhankelijk van het aantal gehouden dieren en het toegepaste huisvestingssysteem. Op dit moment is de uitstoot van fijnstof PM_{10} circa 25,4 kilogram per jaar (bij de huisvesting van 975 melkgeiten, 650 opfokgeiten en 10 stuks jongvee). Wanneer de uitbreiding van de geitenstal is gerealiseerd, neemt de totale uitstoot van fijnstof toe met 0,1 kg per jaar. De uitstoot wordt dan 25,5 kg per jaar (bij de huisvesting van 1.028 melkgeiten en 597 opfokgeiten).

De fijnstofverspreiding wordt berekend met het verspreidingsmodel ISL3a 2021. In bijlage 5 'fijnstofberekeningen' zijn de fijn stofberekeningen opgenomen. Daaruit blijkt dat de wettelijke norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ niet overschreden wordt. Ook de drempelwaarde (35 dagen) voor het gemiddeld aantal overschrijdingen van de grenswaarde van $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor 24-uurgemiddelden over 5 jaar wordt niet overschreden.

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat blootstelling aan $PM_{2,5}$ schadelijker is dan blootstelling aan PM_{10} . De kleinere deeltjes van $PM_{2,5}$ dringen dieper in de longen door (WHO, 2006; Brunekreef en Forsberg, 2005). In de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit zijn daarom sinds 2008 grens- en richtwaarden voor $PM_{2,5}$ opgenomen. Voor de jaargemiddelde $PM_{2,5}$ -concentratie geldt vanaf 2015 een grenswaarde van $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Daarnaast is een 'indicatieve grenswaarde' voor het jaargemiddelde van kracht van $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

De verplichting is om per 1 januari 2015 de fijnstofemissie van $PM_{2,5}$ te beoordelen. In de huidige situatie bedraagt de totale fijnstofemissie $PM_{2,5}$ circa 6,94 kg per jaar. Wanneer de uitbreiding van de geitenstal is gerealiseerd, stijgt de totale fijnstofemissie $PM_{2,5}$ naar circa 7,26 kg per jaar. De grenswaarde van $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt in de nieuwe situatie niet overschreden, zoals blijkt uit de fijnstofberekening voor $PM_{2,5}$ in de beoogde situatie. Deze berekening is eveneens in bijlage 4 opgenomen.

Als gevolg van de uitbreiding van de geitenstal is geen stijging van het aantal verkeersbewegingen te verwachten, aangezien het totale aantal geiten niet toeneemt. De emissies van stikstofoxide en fijnstof – veroorzaakt door vrachtverkeer, personenauto's en bestelbusjes – stijgen daardoor niet.

Voorgaande betekent dat de gewenste activiteiten aan de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit voldoen. Vanuit het aspect luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de gewenste

ontwikkelingen. Er is geen sprake van een relevante verslechtering van het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen.

4.4 GELUID

In de Wet geluidhinder (Wgh) is vastgesteld dat, indien in het plangebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg)verkeerslawaaai, akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Het onderhavige plan betreft echter het realiseren van een uitbreiding van de bestaande geitenstal. Een dergelijk bouwwerk wordt niet aangemerkt als geluidgevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder. Bovendien wijzigt met het plan de bestemming van de al bestaande bedrijfswoningen verder niet en worden geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. Derhalve vormt het aspect geluidhinder geen belemmering voor de realisering van het onderhavige plan.

Als gevolg van de uitbreiding neemt het aantal geluidbronnen nauwelijks toe, aangezien het totale aantal geiten op het bedrijf gelijk blijft. Wel zal er sprake zijn van een wijziging van los- en laadplaatsen, bijvoorbeeld bij het schoonmaken van de stallen middels een shovel. Het betreft vergelijkbare geluidbronnen en activiteiten die reeds op het bedrijf aanwezig zijn c.q. plaatsvinden. Middels de omgevingsvergunning wordt zeker gesteld dat geldende geluidsnormen niet worden overschreden. Met voorgenomen veranderingen worden geen nadelige gevolgen voor de geluidbelasting op de omliggende woningen verwacht. Derhalve is het uitvoeren van een akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

4.5 VERKEER EN PARKEREN

Het parkeren van alle voertuigen geschiedt op eigen terrein. Ten behoeve van de uitbreiding van de geitenstal zijn geen nieuwe parkeerplaatsen noodzakelijk. De bestaande erfverharding zal, indien nodig, uitgebreid worden naar de achterzijde van stal D2. De nieuwe bebouwing moet bereikt kunnen worden voor de noodzakelijke aan- en afvoer. Bovendien worden op deze wijze de draaicirkels van de voertuigen die op het bedrijf moeten laden, lossen en parkeren op eigen terrein gerealiseerd. Er is ruim voldoende ruimte op het erf voor meerdere vrachtauto's, zodat geen (vracht)auto's op de openbare weg hoeven te wachten.

In de huidige situatie is er reeds sprake van diverse bedrijfsmatige verkeersbewegingen. Ten opzichte van de vergunde situatie neemt het aantal vervoersbewegingen niet toe, aangezien het totale aantal geiten op het bedrijf niet verandert.

Voor de ontsluiting van het bedrijf wordt op dit moment gebruik gemaakt van drie inritten vanaf De Kuilenweg (een zijweg van De Lutteresweg). De twee, meest oostelijk gelegen inritten, worden gebruikt voor de agrarische bedrijfsdoeleinden, zoals de aan- en afvoer van dieren, de aanvoer van voer en de afvoer van mest en alle andere verkeersbewegingen. De meest westelijk gelegen inrit wordt gebruikt voor privédoeleinden. Op deze wijze ontstaat een veiligere situatie rondom de bedrijfswoning. Deze situatie zal als gevolg van de nieuwbouw niet wijzigen. Ook het aantal inritten blijft gelijk.

De infrastructurele ontsluiting van het plangebied is goed. Het bedrijf wordt verlaten via De Kuilenweg en De Lutteresweg, wegen met voldoende breedte, waar een snelheidsregime van 60 kilometer per uur geldt. Het zijn lokale erfontsluitingswegen, die leiden langs bestaande (agrarische) bedrijven en

burgerwoningen en met name bestemmingsverkeer bevatten. Aanpassingen aan de wegenstructuur zijn niet noodzakelijk. Het perceel is te bereiken zonder (kwetsbare) dorpskommen te doorsnijden. Na circa 3,2 kilometer in noordwestelijke richting sluiten De Kuilenweg en De Lutteresweg – via de Verlengde Kerkdijk – aan op de N377. Na circa 3,9 kilometer in zuidoostelijke richting sluit De Kuilenweg – via de Dedemsvaartseweg – aan op de N34. Verkeerskundig leiden de gewenste ontwikkelingen niet tot problemen.

4.6 BODEMKWALITEIT

Op grond van artikel 8 van de Woningwet bevat de bouwverordening voorschriften omtrent het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem. Deze voorschriften hebben uitsluitend betrekking op bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen aanwezig zullen zijn. Voor de gewenste nieuwbouw is dit niet het geval. Het uitvoeren van een bodemonderzoek is voor de uitbreiding van de bestaande geitenstal dus niet relevant.

Het plan voorziet in de uitbreiding van een geitenhouderij. De grond waarop de nieuwbouw plaatsvindt, heeft reeds een agrarische bestemming en is in het verleden landbouwkundig gebruikt. Verwacht mag worden dat deze grond niet verontreinigd is. Geconcludeerd wordt dat het aspect 'bodem' geen belemmering is voor de gewenste nieuwbouw.

De bodem ter plaatse van het bedrijf is opgebouwd uit zand (veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand). Ten behoeve van de nieuwbouw vinden graafwerkzaamheden plaats. De grond die hierbij vrijkomt, wordt elders op het perceel gebruikt om hoogteverschillen te vereffen. Aangezien sprake is van zandgrond, is het uitvoeren van sonderingen niet noodzakelijk. Voor de omgevingsvergunning wordt het plan nader constructief onderbouwd.

4.7 KABELS EN LEIDINGEN

In of nabij het plangebied zijn geen kabels of leidingen aanwezig die de voorgestelde ontwikkelingen belemmeren of voorzien moeten worden van een planologische regeling.

4.8 EXTERNE VEILIGHEID

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's en effecten van calamiteiten, alsmede het bevorderen van de veiligheid van personen in de omgeving van activiteiten (bedrijven en transport) met gevaarlijke stoffen. Dat gebeurt door te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden, door de zelfredzaamheid te bevorderen en door de calamiteitenbestrijding te optimaliseren.

Ten aanzien van externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in:

1. Plaatsgebonden risico (PR):

Dit is een maat voor de kans dat iemand dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met een gevaarlijke stof. De gestelde norm is een ten minste in acht te nemen grenswaarde (PR 10^{-6} /jr) die niet mag worden overschreden ten aanzien van kwetsbare objecten, alsmede een zoveel mogelijk te bereiken richtwaarde (PR 10^{-6} /jr) ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten.

2. Groepsrisico (GR):

Dit is een maat voor de kans dat een grotere groep tegelijkertijd dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met gevaarlijke stoffen. De gestelde norm is een oriënterende

waarde waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Het groepsrisico moet verantwoord worden voor het gebied waarbinnen zich de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen voordoen.

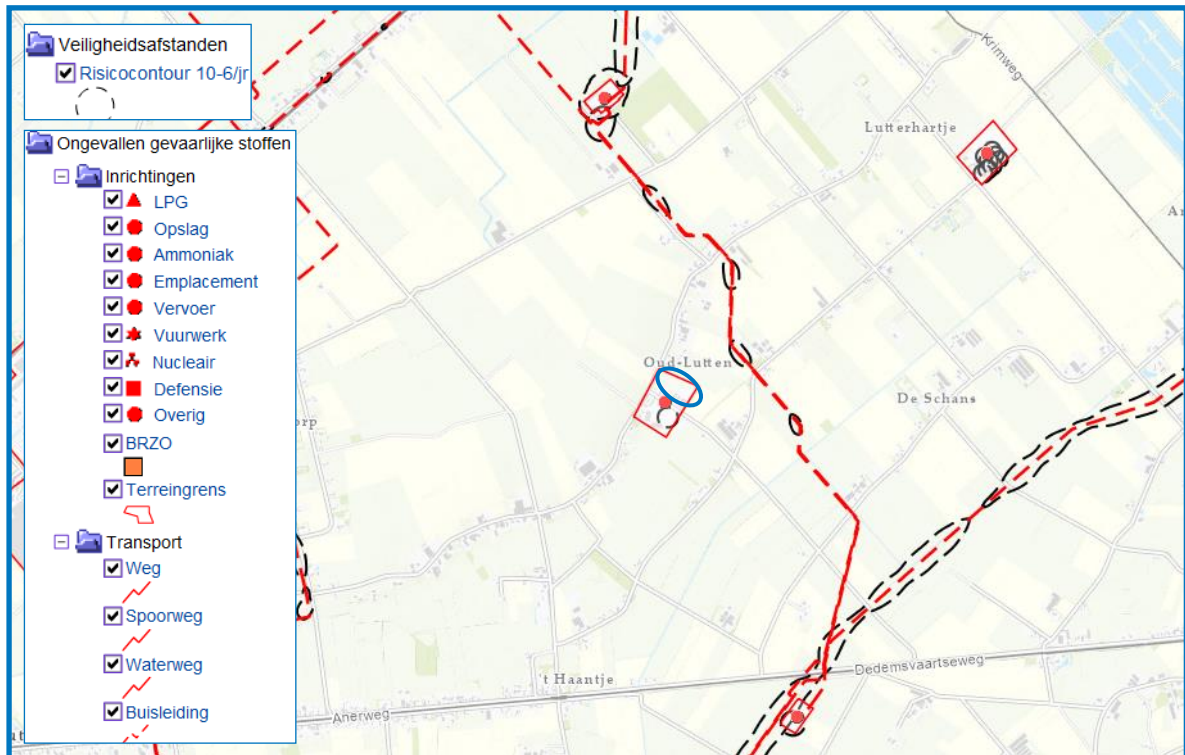
De aanwezige risico's zijn zeer afhankelijk van het brontype. De relevante typen zijn:

- ▶ Bedrijven;
- ▶ Vervoer van gevaarlijke stoffen (per spoor, over de weg, het water);
- ▶ Hoogspanningslijnen;
- ▶ Ondergrondse (gas)leidingen (c.q. buisleidingen).

Het op 27 oktober 2004 in werking getreden Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Met betrekking tot buisleidingen wordt het wettelijk kader gevormd door het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Om meer afstemming te verkrijgen tussen transport van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen is op 1 april 2015 de Wet basisnet in werking getreden. Tegelijkertijd is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. Dit besluit schrijft voor hoe overheden dienen om te gaan met risico's als gevolg van transportassen zoals wegen en spoorwegen. Het basisnet bevat een netwerk van alle relevante routes van gevaarlijke stoffen, zowel via het spoor als over de weg en het water. In het basisnet worden de maximale toelaatbare risico's langs die gevaarlijke routes in zones en tabellen vastgelegd.

Onderstaande figuur 4.1 geeft een uitsnede van de risicokaart (www.risicokaart.nl) weer. Onderhavig bedrijf is blauw omcirkeld. Het plangebied is op de risicokaart aangewezen als gelegen in (de nabijheid van) een risicogebied van een bedrijf met betrekking tot de externe veiligheid. Op het naastgelegen bedrijf aan De Lutteresweg 7 vindt biogasopslag plaats (met een risicoafstand van 50 meter). Op de risicokaart is de inrichtingsgrens van dat bedrijf verkeerd ingetekend. Op de kaart is het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b ook onderdeel van de inrichting. Dit is niet het geval.



Figuur 4-1 Risicokaart externe veiligheid (bron: www.risicokaart.nl)

Biogas is een licht ontvlambare stof, waardoor de externe veiligheid relevant is voor deze installaties. Biogas bestaat uit voornamelijk methaan en kooldioxide. Het in de biovergisting- en mestverwerkingsinstallatie ontstane biogas wordt niet opgeslagen, maar direct afgevoerd naar de WKK. Hier wordt het omgezet in warmte en elektriciteit.

In geval van onvoorziene drukopbouw of bij onderhoudswerkzaamheden aan de WKK wordt het biogas afgefakkeld. Als extra veiligheidsmaatregel is een overdrukbeveiliging gerealiseerd. Wanneer de fakkeldoor een technische storing niet functioneert, zorgen de overdrukbeveiliging en een afblaasinrichting ervoor dat het biogas wordt afgevoerd.

Het plangebied is geheel gelegen buiten de risicoafstand van 50 meter.

Het transport van gevaarlijke stoffen moet primair via het hoofdwegennet plaatsvinden. Woonkernen moeten hierbij vermeden worden. Grotere doorgaande wegen in de nabijheid van het plangebied, waarover dergelijke transporten zullen plaatsvinden, zijn de provinciale wegen N34 en N377. Aangezien er geen sprake is van een toename van de personendichtheid, is er geen sprake van een stijging van het groepsrisico. Het plan ligt bovendien op een zodanige afstand van deze wegen dat beïnvloeding normaliter niet plaats zal vinden.

Spoortracés in de omgeving, welke gebruikt worden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, evenals ondergrondse buisleidingen zijn op een zodanige afstand gelegen dat beïnvloeding normaliter niet plaats zal vinden. Het aspect externe veiligheid vormt dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b in Lutten.

4.9 WET NATUURBESCHERMING

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Daarbij zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet geïntegreerd in één wet. De ruimtelijke ontwikkelingen zijn getoetst aan de nieuwe wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- ▶ het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- ▶ het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- ▶ het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.9.1 Gebiedsbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om natuurgebieden, behorend tot de Natura 2000-gebieden.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlakte van meer dan 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen.

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2). Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan.

Ten zuidwesten van het bedrijf, op ruim 11,5 kilometer afstand, is Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' gelegen. Dit gebied is aangewezen als habitatrictlijngebied (HR). Op basis van de vergunning (referentiesituatie) mogen op het bedrijf 975 geiten > 1 jaar (Rav-categorie C 1.100), 400 opfokgeiten van 61 dagen t/m 1 jaar (Rav-categorie C 2.100), 250 opfokgeiten t/m 60 dagen (Rav-categorie C 3.100) en 10 stuks jongvee tot 2 jaar (Rav-categorie A 3.100) mogen worden gehouden, met een totale ammoniakemissie van 2.266,5 kg NH₃. De diertabel is als bijlage 1 bij deze toelichting opgenomen.

Het is de wens van initiatiefnemer de bestaande geitenstal te verlengen. Dit leidt tot een wijziging van de stalsystemen en de dieraantallen in de bestaande stallen in vergelijking met de vergunde situatie op het bedrijf. In de gewenste situatie worden op het bedrijf 1.028 geiten > 1 jaar (Rav-categorie C 1.100), 225 opfokgeiten van 61 dagen t/m 1 jaar (Rav-categorie C 2.100) en 372 opfokgeiten t/m 60 dagen (Rav-categorie C 3.100) gehuisvest, met een totale ammoniakemissie van 2.207,6 kg NH₃ (zie eveneens bijlage 1).

Ten behoeve van gewenste ontwikkeling dient beoordeeld te worden of onderhavig initiatief leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de beschermde Natura 2000-gebieden. Deze beoordeling moet zowel ingaan op de gebruiksfase als de aanlegfase.

Gezien de afstand van de locatie ten opzichte tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied zijn overige effecten (trilling, geluid, licht e.d.), anders dan stikstofemissie, op voorhand uitgesloten. Ten behoeve van de stikstofemissie dient getoetst te worden of er sprake is van een toename van stikstofemissie en of deze toename leidt tot stikstofdepositie. Op basis van de ammoniaknormen per dierplaats, de verkeersbewegingen en het verbruik van diesel door mobiele werktuigen kan middels het rekenprogramma Aeries Calculator een berekening opgesteld worden. Uit deze berekening blijkt of er een toename is in stikstofdepositie. Indien er geen toename is van stikstofdepositie leidt de gewenste ontwikkelingen niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de beschermde Natura 2000-gebieden.

Ten behoeve van deze toetsing is een rapport opgesteld, zie bijlage 6. De conclusie luidt als:

'Uit het onderzoek blijkt dat er in de aanlegfase geen rekenresultaten aanwezig zijn op stikstofgevoelige gebieden. Ook blijkt uit het onderzoek dat in de gebruiksfase geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt en sprake is van intern salderen. Hierdoor is duidelijk dat er geen significant negatieve effecten optreden binnen Natura 2000-gebieden met de realisatie van de uitbreiding van de geitenstal en het gebruik ervan. Een vergunning in het kader van de gebiedsbescherming Wet natuurbescherming is voor de aanlegfase en de gebruiksfase niet noodzakelijk.'

Dit wijzigingsplan maakt het project, wat geen significante negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied, mogelijk. Het project wordt één-op-één ingepast met dit wijzigingsplan. De totale ammoniakemissie wordt in de planregels vastgelegd. Derhalve is op basis van de voortoets op voorhand duidelijk dat er geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden zullen optreden. Het opstellen van een passende beoordeling is niet noodzakelijk.

4.9.2 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten:

- ▶ soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- ▶ soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- ▶ andere soorten (artikel 3.10).

Voor alle activiteiten met een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten is toetsing aan deze wet noodzakelijk. Beschermde soorten kunnen overal voorkomen. Bij de totstandkoming van een nieuw ruimtelijk plan moet worden voorkomen dat conflicten met de soortenbescherming ontstaan en dient dus vooraf een beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming plaats te vinden.

Om de hiervoor genoemde reden is voor onderhavig plan een QuickScan en voortoets uitgevoerd door Fopma NatuurAdvies (datum 14 maart 2022, rapport 2022-541, versie 1.0). Dit onderzoek is als bijlage 7 'Quickscan en voortoets' opgenomen bij deze toelichting. Uit het onderzoek komen de volgende bevindingen naar voren.

Vogels

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (categorie 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

De uitbreiding van de geitenstal en de aanleg van de sleufsilos worden op het grasland en bestaande verharding gecreëerd. De kans op verstoring van broedende vogels is derhalve gering.

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn: 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Op deze wijze zijn effecten op vogels met zekerheid uitgesloten.

Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied. Door de ingreep verandert er niets in de omgeving, zodat er ook geen vliegroutes of foerageergebieden verloren gaan. Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

Overige grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig voor strikt beschermde soorten. Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

Reptielen, amfibieën en vissen

Er zijn geen reptielen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor. Er is evenmin geschikt habitat aanwezig voor amfibieën. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Er is geen open water aanwezig voor vissen. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effecten op beschermde dagvlinders, libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Vaatplanten

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige doorsoorten

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

De Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor de voorgenomen ingreep, mits de in de QuickScan genoemde voorwaarden in acht worden genomen. Bij de aanplant van de nieuwe beplanting wordt bovendien gebruik gemaakt van voor bijen en vogels gunstige soorten.

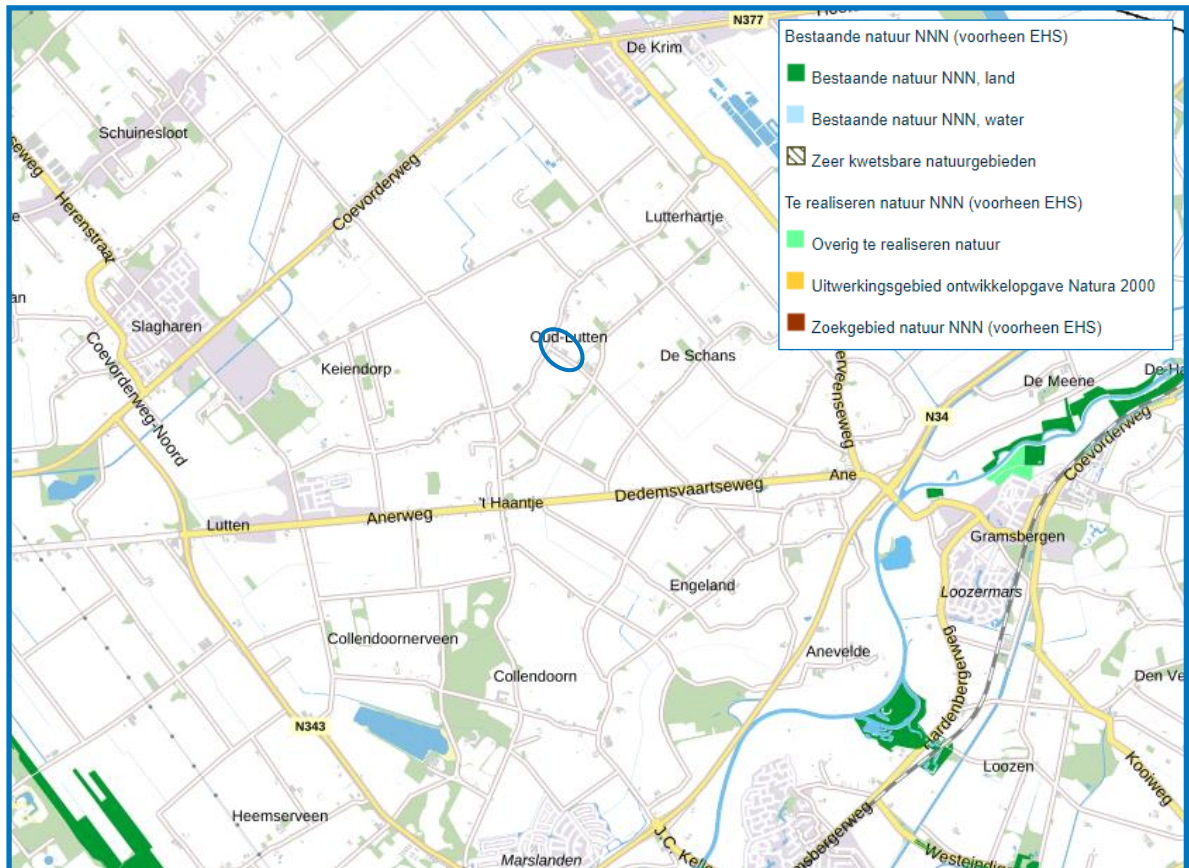
4.10 NATIONAAL NATUUR NETWERK

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in 1990 in het leven geroepen om de achteruitgang van de natuur in Nederland een halt toe te roepen. De EHS wordt gedefinieerd als 'het samenhangend netwerk van in (inter)nationaal opzicht belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen'. Uit deze definitie wordt duidelijk welk doel de EHS moet dienen, namelijk: het duurzaam behouden van ecosystemen die in nationaal of zelfs internationaal opzicht belangrijk zijn. Het middel om dat doel te bereiken is het tot stand brengen van een samenhangend netwerk van natuurgebieden met daartussen ecologische verbindingen. In juni 2013 kondigde staatssecretaris Dijkema aan dat de overheid de naam Nationaal Natuur Netwerk gaat gebruiken in plaats van Ecologische Hoofdstructuur.

In Overijssel is het NNN opgedeeld in 29 deelgebieden. Voor elk deelgebied is een beschrijving van de belangrijkste kenmerken en de natuurwaarden voor de natuur opgesteld. Deze beschrijvingen maken onderdeel uit van de Omgevingsverordening Overijssel en zijn daar te vinden in bijlage 1b. De beschrijvingen kunnen door gemeenten gebruikt worden bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen.

NNN-gebieden worden beschermd wanneer zij tevens zijn aangewezen op grond van natuurbeschermende regelgeving of wanneer in het gebied een activiteit wordt opgericht of uitgebreid. Ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen geldt binnen het NNN het 'nee, tenzij'-principe. Ook wanneer een activiteit of ontwikkeling plaatsvindt buiten het netwerk kan dit aantasting geven van de ecologische waarden binnen het NNN. Dit is in ieder geval aan de orde als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de waarden van het NNN vanwege geluid, licht of betreding. Deze opsomming is niet uitputtend bedoeld, ook schaduwwerking, windturbulentie of het oprichten van een afscheiding langs een natuurgebied – waardoor migratie niet langer mogelijk is – kan negatieve effecten hebben op de aanwezige waarden.

In de omgeving van het bedrijf zijn enkele natuurgebieden gelegen (zie figuur 4-3). Onderhavige ontwikkeling vindt echter plaats op grote afstand van deze gebieden, waardoor er geen versnippering ontstaat van het samenhangende netwerk. De ontwikkeling heeft betrekking op de verlenging van de bestaande geitenstal, onder andere om de reeds aanwezige geiten meer leefruimte te geven. Gezien de afstand tot de aanwezige natuurgebieden zullen de effecten van het bedrijf – waaronder geluid, licht, geur en fijn stof – geen schade toebrengen aan deze gebieden. Het aantal dieren neemt niet toe, waardoor er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie. Voor het bedrijf is in 2013 een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming verleend. Dit komt in het vervolg van deze paragraaf nader aan de orde. Geconcludeerd kan worden dat de ecologische functie van de omliggende natuurgebieden niet wordt aangetast.



Figuur 4-2 Kaart 7: Natuurnetwerk Nederland (O = planlocatie), bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

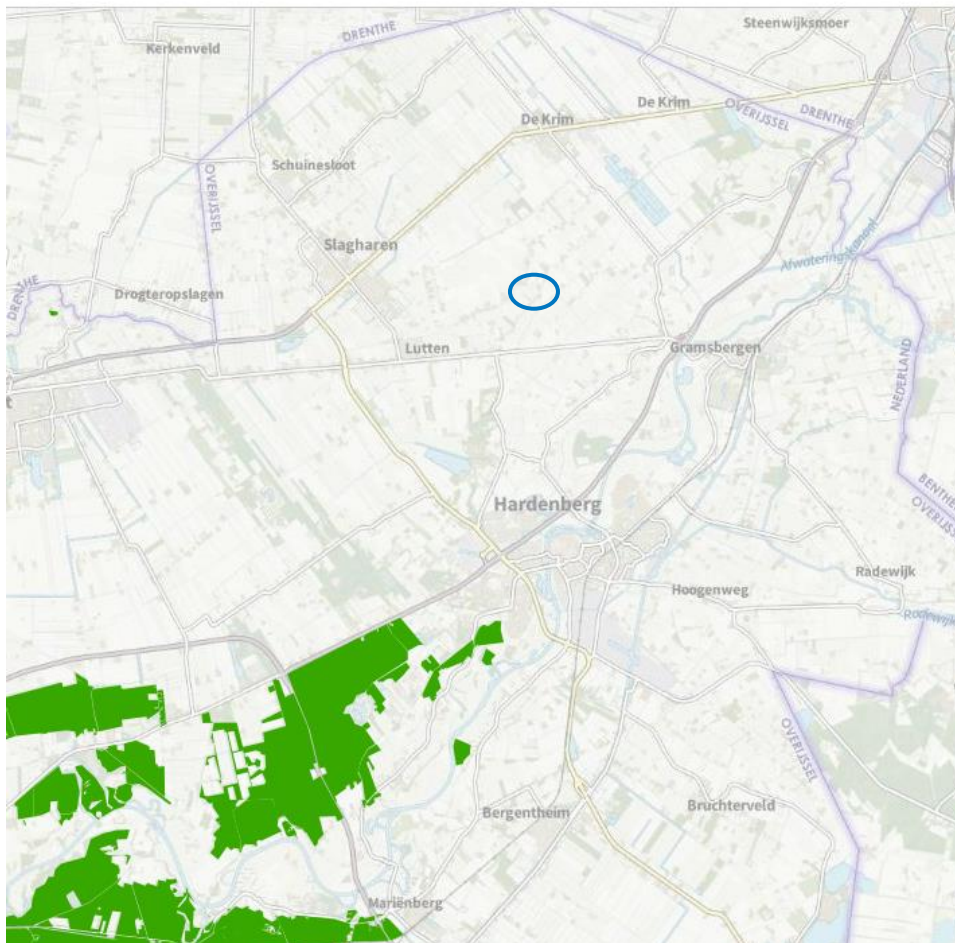
4.11 WAV-GEBIEDEN

Kwetsbare gebieden zijn gebieden welke, in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), zijn aangewezen als voor verzuring gevoelig. Met de Wav wordt een aanvullend zoneringsbeleid gevoerd, ter bescherming van voor verzuring gevoelige natuur. Deze wet geldt sinds 8 mei 2002 en is op 1 mei 2007 aangepast. De wet schrijft voor dat binnen zeer kwetsbare gebieden en in een zone van 250 meter daaromheen, in aanvulling op de generieke eisen, de volgende maatregelen gelden:

- ▶ vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen is niet mogelijk;
- ▶ bestaande veehouderijen hebben beperkte uitbreidingsmogelijkheden, namelijk tot een voor deze veehouderijen vastgelegd emissieplafond.

Zeer kwetsbare gebieden worden aangewezen bij besluit van Provinciale Staten. Bij dit besluit hoort een kaart waarop de begrenzing van de gebieden nauwkeurig wordt aangegeven. Bij de aanwijzing dient rekening te worden gehouden met een aantal aspecten, zoals de natuurwaarden, de grootte van het gebied en de gevolgen van de aanwijzing voor bestaande veehouderijen.

Binnen de provincie Overijssel zijn verschillende Wav-gebieden aangewezen. Figuur 4-4 geeft de ligging van de Wav-gebieden in de nabijheid van het plangebied weer. De locatie aan De Lutteresweg 9a/9b is niet gelegen binnen (de 250-meter zone van) een Wav-gebied. De wijziging van de bedrijfssituatie behoeft dan ook niet aan de Wet ammoniak en veehouderij getoetst te worden.



Figuur 4-3 Ligging Wav-gebieden (bron: www.geoportaaloverijssel.nl)

4.12 ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan met betrekking tot archeologie is het veiligstellen van de aanwezige (en aangetoonde) en de te verwachten archeologische waarden. Conform het Verdrag van Malta dient gestreefd te worden naar het behoud van archeologische resten in de archeologische verwachtingszones. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden.

Sinds 2007 kent Nederland de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, gewijzigde Monumentenwet 1988). Op basis van deze wet zijn gemeenten verplicht een archeologisch beleid te voeren. Daarbij hoort ook dat de archeologische waarden en verwachtingen binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt moeten worden. Verder stelt de Wamz 2007 dat gemeenten archeologieparagrafen moeten opnemen in ruimtelijke plannen. Het doel hiervan is om het 'bodemarchief' zoveel mogelijk te beschermen. De archeologische resten in de bodem vormen een belangrijke bron van informatie over het verleden. In het bijzonder voor die perioden of aspecten van het verleden waarvan geen of weinig schriftelijke bronnen bewaard zijn gebleven of waarover niet of nauwelijks is geschreven.

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau, zoals die in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die naar verwachting in 2021 in werking treedt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2021. Het betreft dan:

- ▶ vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- ▶ verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op gebied van archeologie;
- ▶ bescherming van stads- en dorpsgezichten.

Hoe de gemeente Hardenberg met het erfgoed om wil gaan, is vastgelegd in het Beleidsplan Archeologie “Met het verleden stevig verankerd op de toekomst af”. Hierin staat het door de gemeente vastgestelde beleid ten aanzien van monumenten en archeologie. Het plangebied is getoetst aan de gemeentelijke kaart ‘Archeologische verwachtingenkaart’. Onderstaande figuur 4-5 betreft een uitsnede van deze kaart. Daaruit blijkt dat de geitenstallen zijn gelegen in de zogenaamde ‘Gordeldekzandwelingen’, waarbij een middelmatige indicatieve waarde geldt. Dit archeologiebeleid is in het vigerende bestemmingsplan overgenomen in de vorm archeologische dubbelbestemmingen. Via een vergunningenstelsel in de dubbelbestemming is gewaarborgd dat de archeologische waarden in het plangebied in voldoende mate worden beschermd.



Figuur 4-4 Archeologische verwachtingenkaart, bron: www.hardenberg.nl

De uitbreiding van het plangebied in voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4'. Dit betekent dat er onderzoek nodig is wanneer de geroerde oppervlakte groter is dan 500 m² en de diepte meer dan 50 cm. Aangezien de oppervlakte van de nieuwe bebouwing circa 1.314 m² bedraagt, is de genoemde vergunningplicht in beginsel aan de orde. Een rapportage is niet noodzakelijk als aangetoond kan worden dat de betreffende gronden geroerd zijn en de trefkans op archeologische waarden gering is. Door de huidige inrichting van het terrein met voer- en mestopslagen heeft reeds roering van de ondergrond plaatsgevonden. Derhalve zijn naar verwachting geen waarden meer in de ondergrond aanwezig en wordt archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht. Het aspect archeologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkelingen. Mochten tijdens de bodemingrepen toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt een meldingsplicht.

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenwet doorgevoerd via een wijziging van artikel 3.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening. In de toelichting van een bestemmingsplan of een ruimtelijke onderbouwing moet voortaan het volgende worden opgenomen: een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierdoor dienen cultuurhistorische waarden dus uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van ruimtelijke plannen.

In het plangebied zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig. Dit aspect heeft dan ook geen consequenties voor het plangebied. De kenmerkende karakteristieke structuur van erven, beplantingen, routes en open ruimtes van het essenlandschap zijn de belangrijkste cultuurhistorische waarden in de omgeving. Dit wordt met de uitbreiding van de bebouwing in het plangebied niet aangetast. De uitbreiding van de bestaande geitenstal vindt in dezelfde richting als de bestaande stallen plaats. Hiermee wordt aangesloten bij de bestaande karakteristiek van het landschap. De landschappelijke inpassing van het perceel is afgestemd op de omgeving. Ten aanzien van het aspect cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor de gewenste uitbreiding.

4.13 WATERPARAGRAAF

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Om de problemen van wateroverlast en verdroging het hoofd te bieden is een ingrijpende herinrichting van het watersysteem nodig. De Commissie Waterbeheer voor de 21^e eeuw pleit voor de toepassing van een drietrapsstrategie voor het waterbeheer:

- ▶ eerst vasthouden van het regenwater in het gebied waar het valt;
- ▶ vervolgens het bergen van wateroverschotten in speciaal daarvoor aangelegde voorzieningen of aangewezen gebieden;
- ▶ pas dan het water afvoeren via waterlopen en gemalen.

Sinds 1 november 2003 is voor alle ruimtelijke plannen de watertoets verplicht. De watertoets moet ervoor zorgen dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met ruimte voor water en watervoorzieningen. Dit verkleint de kans op problemen zoals overstroming door onvoldoende veilige dijken, wateroverlast door onvoldoende bergingsmogelijkheden voor hemelwater of een slechte waterkwaliteit. Het resultaat is een ruimtelijk plan dat waterbestendig is. Maar het gaat niet alleen om het voorkomen van problemen. Ruimte voor water kan ook de ruimtelijke kwaliteit en de leefomgeving van mens en dier verbeteren.

Onderhavig bedrijf is gelegen binnen het beheersgebied van het Waterschap Vechtstromen. Er is vooroverleg gevoerd met het waterschap over het planvoornemen. Hiervoor is op 28 april 2022 een digitale watertoets gedaan. De samenvatting is opgenomen in bijlage 8 'Watertoets'. Op het plan is de korte watertoetsprocedure van toepassing.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder ver- en nieuwbouwplannen, hanteert het waterschap een aantal uitgangspunten ten aanzien van het duurzaam omgaan met water, die van belang zijn als vertrekpunt van het overleg tussen initiatiefnemer en waterbeheerder. In het vervolg van deze paragraaf wordt weergegeven aan welke punten de initiatiefnemer invulling dient te geven.

4.13.1 Waterbeleid

EUROPEES BELEID

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

RIJKSBELEID

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

PROVINCIAAL BELEID

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

BELEID WATERSCHAP

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf stroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Reest en Wieden, Vechtstromen, Groot Salland en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere

waterschappen in Rijn-Oost. De waterschappen Regge en Dinkel en Velt en Vecht zijn op 1 januari 2014 gefuseerd.

Waterschap Vechtstromen heeft op 15 december 2021 het “Waterbeheerprogramma 2022-2027” vastgesteld. Het waterbeheerprogramma gaat in op alle aspecten van het watersysteembeheer (met uitzondering van het rioleringsbeheer en de drinkwaterzorg). Voor partners en ingezetenen verschaft het programma inzicht in de wijze waarop het waterschap omgaat met het water in het beheergebied.

4.13.2 Watersysteem

In het waterbeheer van de 21e eeuw worden duurzame, veerkrachtige watersystemen nagestreefd. Dit betekent concreet dat droge perioden worden doorstaan zonder droogteschade, vissterfte en stank, en dat in natte perioden geen overlast optreedt door hoge grondwaterstanden of inundaties vanuit oppervlaktewateren. Problemen worden niet afgewenteld op andere gebieden of latere generaties. Het principe ‘eerst vasthouden, dan bergen, dan pas afvoeren’ is hierbij leidend. Rijk, provincies en gemeenten hebben in het Nationaal Bestuursakkoord Water doelen vastgelegd voor het op orde brengen van het watersysteem.

4.13.3 Afvalwaterketen

Het zoveel mogelijk scheiden van vuil en schoon water is belangrijk voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. Door te voorkomen dat grote hoeveelheden relatief schoon hemelwater door rioelstelsels worden afgevoerd, neemt het aantal overstorten van verontreinigd rioolwater op oppervlaktewater af en neemt de doelmatigheid van de rioolwaterzuivering toe. Hierdoor verbetert zowel de kwaliteit van oppervlaktewateren waarop overstorten plaatsvinden als de kwaliteit van het effluent ontvangende oppervlaktewater. Indien het schone hemelwater door middel van infiltratie in het gebied wordt vastgehouden alvorens het wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, draagt dit bovendien bij aan de duurzaamheid van het watersysteem. Vandaar dat het principe ‘eerst schoonhouden, dan scheiden, dan pas zuiveren’ een belangrijk uitgangspunt is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Als het hemelwater niet wordt aangekoppeld of wordt afgekoppeld van het bestaande rioelstelsel is oppervlakkige afvoer en infiltreren in de bodem uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst.

4.13.4 Wateraspecten plangebied

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Tevens heeft het geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het bedrijf geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1.500 m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedzone zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied.

Het hemelwater afkomstig van de daken en de erfverharding komt niet in aanraking met bedrijfsprocessen, is schoon en is vrij van bedrijfsafvalwater. Dit kan zodoende worden afgekoppeld en direct afgevoerd op de watergangen rondom het bedrijf. Tevens wordt vermeden dat hemelwater in contact komt met materialen die milieubelastende stoffen uitlogen. Deze materialen kunnen hiermee bodem en water(bodem) belasten. Zware metalen (bv. koper, zink, lood), teer, bitumen of uitlogende verduurzamingsmiddelen kunnen hieronder worden verstaan. Voor veel van deze

verontreinigende materialen zijn tegenwoordig goede alternatieven. Uitspoeling van vervuilende stoffen via de bodem naar het oppervlaktewater moet eveneens worden voorkomen. Er worden bodembeschermende voorzieningen getroffen door de vloer van de nieuwe stal te realiseren van beton met een goede en waterkerende kwaliteit.

Voor de aanleghoogte van de gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Kelders dienen waterdicht te zijn.

Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen, wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast. In het plan wordt er naar gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen.

4.14 DIER- EN VOLKSGEZONDHEID

Op 27 oktober 2020 heeft het RIVM de GGD-richtlijn 'Veehouderij en gezondheid' online gezet. De GGD heeft twee uitgangspunten bij zijn adviezen. De eerste is voorzorg: wees terughoudend met het plaatsen van gevoelige bestemmingen en veehouderijen binnen 250 meter van elkaar (bij geitenhouderijen binnen 2 kilometer). Gevoelige bestemmingen zijn bijvoorbeeld woningen, scholen, en ziekenhuizen. Het tweede uitgangspunt is het streven om de uitstoot van geur, stof, endotoxinen (kleine stukjes bacteriën) en ammoniak van veehouderijen te verminderen.

De dichtstbijzijnde woningen zijn ten opzichte van de uitbreidingslocatie gelegen op circa 130 meter afstand (De Lutteresweg 9), 170 meter (De Lutteresweg 11), 170 meter (Bruine Kuilenweg 1) en 270 meter (De Haarweg 22).

De personen in deze woningen hebben nu reeds een verhoogde kans op longontsteking. Uitgaande van een verhoging van 70% bedraagt de kans op longontsteking 2,4% per persoon per jaar in plaats van 1,4% per persoon per jaar. Longontsteking is vooral risicovol voor hele jonge kinderen (<4j), ouderen (>70j) en mensen met een minder goed immuunsysteem (bijvoorbeeld transplantatiepatiënten).

De verlenging van de stal zonder toename van het aantal geiten brengt hierin weinig verandering.

4.15 MER-BEOORDELINGSNOTITIE

Milieubeoordeling

Het is verplicht en gewenst om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. De juridische basis is te vinden in:

1. artikel 7.2a, lid 1, van de Wet milieubeheer (Wm);
er is een plicht om een milieueffectrapport op te stellen wanneer er een passende beoordeling nodig is op basis van artikel 2.8, lid 1, van de Wet natuubescherming (Wnb), en
2. artikel 7.2, lid 1, van de Wm en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.);

- er is een plicht om een milieueffectrapport op te stellen voor de activiteiten en gevallen van onderdeel C;
- er is een plicht om te beoordelen of een milieueffectrapport moet worden opgesteld als de activiteit valt onder de kolom 'activiteiten' van de onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.

Ad 1.

Uit de Wet natuurbescherming (artikel 2.8 en artikel 2.7) volgt dat een passende beoordeling moet worden gemaakt als het project significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Dit is het geval als een toename van stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied niet kan worden uitgesloten.

Het dichtstbijgelegen Natura 2000-gebied is 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Het is gelegen op circa 11,5 km afstand. Het project betreft het verlengen van een stal waarbij het aantal dieren gelijk blijft. Uit een Aerijs-berekening blijkt dat de stikstofemissie afneemt van 2.266,5 kg NH₃ per jaar naar 2.207,6 kg NH₃ per jaar. Gelet hierop zijn er geen significant negatieve effecten te verwachten. Bovendien is sprake van een kleine wijziging die geen aanzienlijke milieueffecten heeft. Een passende beoordeling is niet nodig.

Ad 2.

Er is geen sprake van een activiteit en geval van onderdeel C.

Onderdeel D.14 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage betreft de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren. Onder een installatie wordt verstaan een of meer installaties binnen een inrichting. Hier is sprake van het wijzigen van een inrichting. Er moet dus worden beoordeeld of een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

Deze toetsing dient te geschieden aan de hand van de criteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten.

De kenmerken van het project betreffen het verlengen van een stal ten behoeve van een efficiëntere bedrijfsvoering met een gelijk aantal geiten en een afnemende stikstofemissie.

De plaats van het project betreft een agrarisch bedrijf in een agrarisch gebied.

De kenmerken van de potentiële effecten zijn beschreven in de vorige paragrafen. Hieruit blijkt dat de effecten beperkt zijn tot visuele effecten, die worden verzacht door landschappelijke inpassing door middel van beplanting.

Gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten is het opstellen van een milieueffectrapport niet nodig.

Conclusie

Voor het project hoeft geen milieueffectrapport te worden opgesteld. Het besluit daaromtrent is opgenomen als bijlage 9 'M.E.R.-beoordelingsbesluit' bij deze ruimtelijke onderbouwing.

5 UITVOERBAARHEID

5.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

De grond waarop de gewenste ontwikkelingen plaatsvinden, is in eigendom van initiatiefnemers. Omdat de uitbreiding van het geitenbedrijf een particuliere ontwikkeling betreft, zijn hier voor de gemeente geen financiële consequenties aan verbonden. De ontwikkelingskosten worden geheel door de initiatiefnemers gedragen. De kosten welke verbonden zijn aan het doorlopen van de noodzakelijke procedures worden verrekend in de leges.

Mogelijke planschadeposten zijn voor rekening van de initiatiefnemers. Overigens is het niet de verwachting dat planschade optreedt. De uitbreiding van het bedrijf aan De Lutteresweg 9a/9b in Lutten zorgt namelijk niet voor een beperking van de activiteiten uitgevoerd door (agrarische) bedrijven in de omgeving. Bovendien is het aantal omwonenden beperkt. Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

5.2 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

In het kader van de tervisielegging van het ontwerpwijzigingsplan kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen. Tijdens de inzageperiode zijn geen zienswijzen ingediend. Tegen het uiteindelijke besluit kunnen belanghebbenden beroep instellen. De voornoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan aan.

6 JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

6.1 INLEIDING

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het wijzigingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

6.2 OPZET VAN DE REGELS

6.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen. De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit wijzigingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het wijzigingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken. De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

6.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- ▶ Begrippen (Artikel 1): In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- ▶ Wijze van meten (Artikel 2): Om op een eenduidig manier afstanden, oppervlaktes en inhoud van gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan.

De begrippen en de wijze van meten behorende bij het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg”, het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, herziening regels” en bestemmingsplan “Facetherziening parkeren Hardenberg” zijn onverkort van toepassing verklaard.

6.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen. De bestemmingsregels behorende bij het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg”, het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, herziening regels” en bestemmingsplan “Facetherziening parkeren Hardenberg” zijn onverkort van toepassing verklaard.

Dit houdt in dat het gehele plangebied is voorzien van de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden - Essen- en hoevenlandschap’ en de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 4’ en ‘Waarde – Archeologie 5’. Conform de voorgenomen ontwikkeling is binnen het plangebied het bouwvlak gewijzigd. Ter plaatse van het nieuwe deel van het bouwvlak is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – voorwaarden wijzigingsplan’ opgenomen. Eén en ander zoals weergegeven op de verbeelding behorende bij dit wijzigingsplan. De voorwaarden waaronder van de wijzigingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt, zijn geborgd in de regels van voorliggend wijzigingsplan.

6.2.4 Algemene regels

In dit hoofdstuk worden de algemene regels zoals opgenomen in het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg”, het bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, herziening regels” en bestemmingsplan “Facetherziening parkeren Hardenberg” onverkort van toepassing verklaard.

6.2.5 Overgangs- en slotregels

In dit hoofdstuk staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit wijzigingsplan. In de slotregel wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

6.3 VERANTWOORDING VAN DE REGELS

6.3.1 Bestemmingen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan/wijzigingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit wijzigingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het wijzigingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het wijzigingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

ENKELBESTEMMING 'AGRARISCH MET WAARDEN – ESSEN- EN HOEVENLANDSCHAP' (ARTIKEL 3)

De bestemmingsregels uit het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" en het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg, herziening regels" zijn in dit wijzigingsplan onverkort van toepassing verklaard. De verbeelding van dit wijzigingsplan is gewijzigd. Om te borgen dat de landschapsmaatregelen worden uitgevoerd is daarover een bepaling opgenomen. Let op: de uitvoering van de landschapsmaatregelen is niet beperkt tot de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - voorwaarden wijzigingsplan'. De landschapsmaatregelen moeten ook worden uitgevoerd voor zover ze buiten die aanduiding liggen. De aanduiding is opgenomen vanwege de voorwaarde van de wijzigingsbevoegdheid. Het geeft de plaats aan waar de uitbreiding plaatsvindt. De aanvang van de bouw is bepalend voor de aanvang van de termijn waarbinnen de landschapsmaatregelen moeten zijn uitgevoerd.

DUBBELBESTEMMING 'WAARDE – ARCHEOLOGIE 4' (ARTIKEL 4)

Conform het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4' opgenomen op een gedeelte van het plangebied. De bestemmingsregels uit het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" en het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg, herziening regels" zijn in dit wijzigingsplan onverkort van toepassing verklaard.

DUBBELBESTEMMING 'WAARDE – ARCHEOLOGIE 5' (ARTIKEL 5)

Conform het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' opgenomen op een gedeelte van het plangebied. De bestemmingsregels uit het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" en het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg, herziening regels" zijn in dit wijzigingsplan onverkort van toepassing verklaard.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 DIERTABEL

BIJLAGE 2 SITUATIETEKENING

BIJLAGE 3 RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN

BIJLAGE 4 GEURBEREKENING

BIJLAGE 5 FIJNSTOF

BIJLAGE 6 STIKSTOFONDERZOEK

BIJLAGE 7 NATUUR

BIJLAGE 8 WATERTOETS

BIJLAGE 9 MER-BEOORDELINGSBESLUIT